

ZEMPLÉN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉN VÁRMEGYÉNEK HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉS ÁRA:
Égész évre 6 ft.
Félévre 3 ft.
Negyedévre 1 ft 50 kr.
Bérmentelen levelek csak ismert kezekből fogadtatnak el.
Észrevétel nem adtnak vissza.
Egyes szám ára 15 kr.
A nyilatkozat minden garmond sor díja 20 kr.

HÍRDETÉS DÍJA
hivatalos hirdetéseknek;
Minden szó után 1 kr.
Azonfelül bélyeg 30 kr.
Pettinél nagyobb, avagy díszbetűvel vagy körzettel ellátott hirdetésekért térmérték szerint minden négyzet centim. után 3 kr. számítottatik.
Állandó hirdetéseknek kedvezmény nyújtatik.
Hirdetések és pénzküldemények a kiadóhivatalhoz intézendők.

Serkentő szó szőlőbirtokosainkhoz.

III.

Ha Tokaj-Hegyalja dombláncolatán végigtekintünk, bizony siralmas a kép, mely szemünk elé tárul. Az az egy-két zöldelő pontocska, ahol az új telepítések nyomait észleljük, egy csöpp víz a tengerben. Szinte kétségbeesünk a régi emlékeken elmerengve, vajon ily haladással megérjük-e és ki éri meg közülük, hogy azzal a parányi bogarral vívott szörnyű harcunkat győzedelmesen kiküzdve, ujjalkotott Hegyaljánk, úgy mint hajdan, találkozó helye legyen a fel- és alvidék uri intelligenciájának.

Rajtunk áll hogy ugy legyen! S noha nagyon elmaradtunk hazánk más borvidékei mögött, legyünk igazmondók és még önmagunkat se vádoljuk tulságosan, mert tudjuk, hogy az állami kísérletezések eredménytelensége kötötte meg kezünket és hogy az ébredés rögtön beállott, midőn később az állami telepeken és Tállya hegyleitőin a siker szembeötlővé vált.

Az bizonyos, hogy a szőlőtelepítés tudománya drága tapasztalatok árán szerezte meg mai fejlettségét. És mégis kérdés marad, vajon a kísérletezésekből egyesekre háramlandó veszteségek elmaradása ellensúlyozza-e azokat a hátrányokat, melyek börtmerülsünk ily hosszú stagnációja miatt közviszonyainkra nehezülnek.

Barmint álljon a dolog, most már bizonyos, hogy az értelmiség megmozdult. A kézzelfogható eredmények a bizalmat felkeltették, a tökély megnyitotta segélyforrásait és hitem szerint most már csak a kis birtokost, a szakmunkást kell helyének elfoglalására buzdítani és akkor a rohamos haladás biztosítható leendő.

A felújítás munkája szerencsére szakszerű módon hajtatik végre, mindenki rigolál a veremelés tökéletlen műveletét elejti a vesszőbeszerzés meg van könnyítve az által, hogy Hegyaljánkon két nagy vesszőtermelő telep, a Szabó Gyula dr.-é Tállyán és a Kosinszky Viktoré Zsadányban több százezer legjobb fajú „portalis“-t termel eladásra, az ótványokhoz szükséges furmint és hegyaljai nemes fajok Tállyáról bármily mennyiségben csekély áron beszerezhetők és így csak a cselekvés van hátra.

Ez a cselekvés, fájdalom, a felbuzdulás nyomán nem mindig halad helyes irányban. Konzervatív hajlamu népünk az újítás eszméinek nehezen nyerhető meg. Elég volt neki pár tul-

nedves nyár után tapasztalni azt, hogy az elpusztult szőlők egyes megmaradt foltjai ez idén dusabb hajtást hoztak s nosza neki esnek teljes tüzzel a venyigék lehomlításának. E kockázatra már nem sajnálják a befektetést, meg nem gondolva, hogy a legelső száraz nyáron a filloxera új rajokat bocsát s reményeik füstbe mennek. Mások megriogolják talajukat, de az ótványtöke rövid életartama iránt elterjedett balhit miatt, talajuk viszonyaira sem ügyelve, furmint-vesszőt ültetnek, hogy azt majd szénkénnel való gyérités útján tartandják termő erőben. Hiszen ha már talajukat felforgattuk s a legnagyobb költségesen átvesztett ültetni kell csak, inkább ültessük az amerikai alánnyal bíró ótványt, amely a gyökérzet bujasága folytán kettőzött termést nyújt, a szénkénnel árát és művelését megtakarítja és a tökének bizonyára hosszabb életet biztosít. Meg azután a szénkénnel nemcsak a filloxerát öli, de vele a talajnak tápláló erejét is. Hatása tehát a lassan öltő méreggel egyértelmű. — Ezért szorul ki az lassanként Franciaországban is, az ótványkultúrának adva helyet. A szénkénnel való manipulációnak csak ott van helye, ahol régi szőlők tentartásáról van szó. S itt is csak az esetben, ha a talaj lazasága a szénkénnel elterjedését a tövek gyökérszállig biztosítja. És megengedem, hogy szénkénnel épített új szőlők is megfizetik a gondos gazda fáradságát, de csak is ily könnyű talajokban. Ugyde hegyeken a legkritikább esetekben találjuk e kedvező talajt, sőt a legtöbb szőlő többféle geológiai változvánnyal bír s ezért tartom veszedelmesnek általánosítani e tant, legkivált akkor, midőn az amerikai alánnyal való szőlőtelepítés a megfelelő alkalmazás mellett minden talajon bizonyos sikert ígér.

Tulmeszes területünk, amely a rupestris-féle változványokat igényelné — elenyészőleg csekély van Hegyaljánkon. El lehet tehát fogadni, hogy a „riparia portalis“-t csaknem mindenütt beváljuk.

Forgassuk fel tehát talajunkat 80 centiméter mélyen, ültessük a portalis alánnyal készült és teljesen légmentesen összeforradt egészséges, akár fás, akár zöldótványt 120 centiméter sor- és tökéváltásra meredekebb és nem tulbujja lejőn, 125 centiméternyire pedig tápdus aljabb helyekre, adjuk vissza megfelelő időközökben a talajnak a dus terméseink által tőle elvont ásványi tápláló anyagokat és meg van oldva a szőlőművelés titka.

Nem hiába nevezem én a „riparia portalis“-t új szőlőnk édes anyjának. Ez idén figyeltem meg éppen Pancsova vidékén a tökéfejlődés különböző-

segét a portalis és másnemű amerikai fajú alánnyokon. De különösen érdekes Szabó Gyula dr., kísérletező iskolája Tállyán, ahol az egyidőben, ugyanazon helyen párhuzamos sorokban ültetett amerikai direkt termő és alánnyafajok között a direkt termők hat év alatt majd mind kipusztultak vagy egészen vissza estek, az alánnyafajok pedig csenevész lombozatot mutatnak a teljes pompájában diszáló portalis mellett.

És az a száz tarackdurranás, amely a Szabó Gyula idei első száz hordós szüretjének hirdetésére elhangzott, nemcsak a tályaiakat, de engem is ünnepi hangulatba hozott, látván magam előtt a nagy kiterjedésű szőlőtelep buja tenyészetét s elgondolva, hogy azt egy komoly uttőrdő ernyedetlen szorgalom és kitartással saját kísérletezései és a bel- és külhoni tapasztalatok gondos megfigyelése alapján alig egy évtized alatt teremtettem. Hogy pedig még csak 100 hordóig vitte termelését, mert gyakorlott észszel kísérletezéseinek költségeit vesszőtermeléséből sokszorosan behozta, az az ő megérdemelt jutalma egyrészt, nekünk hegyaljaiaknak pedig szerencse, mert csak így válhatott az általa behozott „portalis“-t közkinccsünké.

Engemet a Szabó Gyula szüretjére a szőlőjének pusztulására vonatkozólag elterjesztett hír vitt, komoly tanulmány tárgyává óhajtottam tenni a tökévész természetét és okait. S oda jutottam, hogy az egész szőlőtelepet bejárva őt magát kellett kikérdezni, mutatná meg azon helyet, ahol állítólag tökéi visszahanyatlanak, mert én olyat felfedezni képes nem voltam. Így vezetett ő mosolyogva egy pontra, ahol 2—300 töké valamivel hitványabb vegetációt mutat, de ott is helyel-közrel erőteljes tövek diszlenek. Ez egyenlőtlenséget legott megokolta azzal, hogy itt vinclére nagy esőzés után sárban homlított le a zöldótványokat s az összekeményedett talaj gátolta a növény normális életműködését.

De legyen az, vagy más oka fel a sem ösmerhető visszahanyatlásnak, miután a betegség sem a vessző, sem a levelek elfonnyadásában és beteges képződésekben nem nyilvánul, teljesen megnyugodtam abban, hogy tökévészről szó sem lehet. Hiszen ha akármely telepet apróra megfigyelünk, a talajnak, a munka végrehajtásának viszonya okozhatnak különbséget az egyformaság rovására ily betegségek felett tehát nyugodtan napirendre térhetünk. A tályaiak legalább tudomással sem bírtak erről s az idejű szüret, ahol *Mailott* br., *Bernáth* Béla s még néhány birtokos 60—100

TÁRCA.

Levél Boszniából.

— A „Zemplén“-eredeti tárcája. —

Prijepolje, 1895. nov. 4.

Török levelezőlapon akartam legelsőben írni, azért késtem ily soká a levélírással; de még eddig nem tudtam hozzá jutni, mert ez a török nép rettenetes gyanakvó mi irántunk, idegenek iránt, de meg ők nem is árulják a bélyeget, levelezőlapot stb. minden trafikban, csak a póstán. Ez pedig nálunk hetenkint csak kétszer közlekedik s így ne adj Isten elvárni, míg hozzájut valamihez az ember náluk. Ez a levél a mi tábori póstánkkal megy, különben téiben ez se közlekedik mindennap.

Azért adok e levélnek ilyen terjedelmes formát, mert először is igen sok a papírra tenni valóm, másodsor meg 10—14 napba is belekerül míg Zemplénbe elér, tehát inkább ritkán, de sokat fogok írni egyszerre.

Bizony furcsa világ van erre.

A török ember, ha igen-t mond is a fejével nem-et intget és megfordítva. Ilyenformán van itt minden.

Sokat hallottam erről az országról beszélni, meg olvastam is felőle sokat; de már csak tökéletlen valami az a beszéd, meg az az írás, mert engem igen-igen meglepett minden, amit itt látok és tapasztalok. Itt például minden ember fegyver-

rel jár, lőhet is ott és annyit, a mennyi neki tetszik. Szekere nincs senkinek, a vasutat meg még képeskönyvből se ismerik, hanem vannak a helyett lovaik, apró kis mokányok, azoknak a hátra fanyerget tesznek és ezt teleaggatják mindenféle holmival, a mit más becsületes ember szekérré szokott rakni mint, buza, gabona, liszt, zöldség, széna, tüzi- és építőfa stb.-vel. Legjobban néznek ki a szénával megrakott mokányok: akár csak egy mozgó szénaboglya. Az emberek is olyan turcsak, rikító színű, idegen formájú tobbnyire piszkos, szurtos viseletükben. Különben tobbnyire hatalmasan megtermett, magas, vallas, izmos alakok, szép arcvonásokkal, különösen a férfiak. Szinte visszatetsző az ellentét az ősember marcona alakja és kis lovacskáik, csenevész, gyöngye marhájuk között.

Hátha még alacsony, szűk faházacskáikat megnézi az ember! Szinte elcsodálkozok, hogyan elégedett meg egy ember annyival. Akárcsak nálunk a cigányok a falu végén, úgy lakik itt minden paraszt ember. De még a városokban is sehol egy kőházat nem lehet látni. Templom, iskola, urilak mind mind fából.

Nagyon pikáns látvány a nők öltözete. A török nő u. i. egészen elfátyolozza arcát úgy, hogy abból egyáltalán semmit se lehet látni (boszankodom is miatta eleget) vállukra pedig bő palást van vetve, mely egész sarkig ér. A szerb nők nem fátyolozzák el arcukat s testhez álló, sokszor gazdagon süjtösölt zubbonyt viselnek, azonban szoknya helyett bő bugyogót huznak magukra, ami nagyon érdekes.

A vidék rendkívül sziklás, köves és terméketlen. *Prijepolje* maga a *Lim* folyó mindkét partján fekszik; egy szűk sziklás völgyben, melyen oly sebesen hömpölyögteti hullámaival végig, mintha neki is irtózatot volna az itteni tartózkodás. Valami kimondhatatlan szomorú egy olyan sziklamező látása, mint ez is itt körülöttünk! Ezt leírni lehetetlen, mert sehol semmi egyéb, mint kő és kőszikla.

Utam addig, míg vonaton utaztam, tehát Szarajevoig, elég kellemes volt, a mennyiben igen szép idő kedvezett.

Szolnokon a 85. gyalogezred, Kecskeméten pedig a 38. (Molinár) ezred ujoncai csatlakoztak transportunkhoz egy-egy tiszt vezetés alatt.

Szarajevo sehogy se tetszett; mert se nem török, se nem európai a külseje. Olyan sikerületlen mis-más.

Innen gyalogmenetekben folytattuk vándorlásunkat és pedig oly csúf, szeles, esős időben, hogy az kimondhatatlan. Már magában véve Szarajevo kopár kősziklás környéke is eléggé elszomorító, hát még ha itt indulnak meg az ég csatornái!

De még ez nem elég, mert az eső csakhamar zuzmarává vált, mignem dél felé egész alapos hózivatar támadt, úgy, hogy mire éjjeli szállásunkra értem a transporttal, már térdig ért a hó mindenütt.

Igy tartott ez egy egész hétig; nap nap mellett térdig érő hóban, csunya ködös időben kellett 1200—1400 méternyi magaslatokat másznunk, melyekre véget érni nem akaró szerpentinak

hordó bort szűrt s azt 60—62 ftjával legott értesítette, csak fokozottabb tevékenységre sarkalja őket. Azt is hangoztatják a kékedők, hogy az amerikai vessző fanyar nedvet bocsát a nemes furtimba s az ótvány borán e keserű iz kiérzik. E balga hit elosztására vármegyénk közérdekeit szíven hordozó főispánunk tavaly próba-kóstolást tartott a vármegye székházában s az egy éves amerikai ótványok első termésében teljesen egészséges, jóízű asztali borokat ittunk, melyeknek hegyaljai jellege határozottan felismerhető volt. És akkor kezébe vette a telepítés ügyét, kirándulásokat szervezett egyes állami és magán telepek megtekintésére, az itt látottak és hallottak alapján megnyitotta a telepítés ügye iránt való bizodalom úgy annyira, hogy az intelligencia, legkivált vármegyei székvarosunkban, tömegesen felkarolta az eszmét s az ótványhiányon mulik csak, ha Ujhely hegyei rövid évtized alatt felújítva nem lesznek.

Ez akadály leküzdésén kell tehát fáradoz-nunk. S ha elgondolják, hogy a föld, kézműipar és kereskedés, sőt a szellemi munka terén is mily nagy verseny, mennyi akadályok gördülnek a megvagyonosodás útjába, csodálkozunk kellene, ha épen csak Tokaj-Hegyalja lakossága zárkoznék el azok elől az anyagi előnyök elől, a melyek főleg az ő részére kínálkoznak.

Hazánkban szerte mindenütt hegyen és sikon, egész latifundiomok támadnak a szőlő reaktiválása érdekében és a statisztika mutatja, hogy az olasz borok óriási beözönlése lassanként, de már is tekintélyes számarányokban szorul vissza. A homok bucka, melynek szélhordta területe tegnap még egy batkát sem ért, ma keresett forgalmi árral bír.

Aki 100 ftot bele fektet szőlőtelepítésbe, bizonyosan 500 ftot nyer vele. Az ötszörös érték-szaporulat minimálisnak mondható. Ezt a száz ftot a kicsiben dolgozó felesleges idejének felhasználásával sajátkezűleg megszerezheti. Készítsen ótványt, a felét adja el, s annak árán a másik felét rakja el szőlőjébe. Oly könnyű dolog az ótás, hogy pár órai gyakorlat kevés kézügyességgel párosulva mestereket nevel. Én például egyszerű nehézköz földmives embereket oktattam be, kik másnap már 70%-os foganást produkáltak.

A Hegyalja minden községében csak akad egy lelkes ügybarát, aki a dolog szervezését megindítja. Tartson előadást a telepítés üdvös voltáról. Írja össze az ótásra jelentkezőket s az állami intézet ügybuzgó vezetője mint eddig, úgy ezután is fog tartani községenként ótási tanórákat. Ha ez megvan, a vármegye gazdasági egyesülete bizonyára kieszközli, hogy a szegényebb osztály ingyen kapjon amerikai vesszőt és ótógalyat, míg a dolog megindul. Mert elég egy-egy községben néhány példa e foglalkozás haszonhajtó volta mellett s ez vonzani, hatni fog legott.

A magasabb értelmiség központjai e mellett alakítsanak szövetkezeteket. Elég pár hold jó televény földnek a haszonbérbevétele néhány évre. Alljon össze husz birtokos s már tarthat egy 4—500 forintos vinclért, aki ezen a pár holdon 5—10000 ft ára ótványt termelni képes lehetőleg olcsón. E szövetkezetek lépjenek összeköttetésbe a vármegyei gazdaság. egyesülettel s érdekeik közvetve a kormány által, amely a Hegyalja betelepítését kiváló gondozása alá venni hajlandó, bizonyára támogatásban fognak részesülni.

A nagyobb tökérevel bíró vagy hitelképes szőlőbirtokosokról nem is szölok. — Azok már építenek, csak legyen ótvány. Mert az bizonyos, hogy az ótvány kezelése, a növekedésével járó

vezetnek föl. Egész életemben sem másztam meg mindössze-vissza annyi hegyet, mint itt e hét alatt.

Prijepoljeba érve, az itten állomásozó török zászlóalj zenekara fogadott a várostól mintegy negyed óra járásnyira. Itt u. i. a helyőrség fele részben belőlünk, fele részben pedig a török szultán katonáiból áll, — lévén e terület a török birodalom kiegészítő része, melyet mi csak a berlini szerződés értelmében tartunk megszállva. És mivel ez reánk nézve külföld, illetményeinket is aranyban kapjuk. Én például elsején kaptam 12 Napoleondort.

December elsejétől kezdve Jabukán lesznek három hónapig.

Jabuka egy kis erősség Prijepolje és Plevlje között az országút biztosítására, melynek én leszek parancsnoka három hónapig; lesz 40 legényem és egy tisztem. Épp ez időbe esik a karácsony, Szilveszter meg a farsang. Körültem két óra járásnyi körletben nem lesz ember fia! Hát így bizony nem lesz valami vig farsangom, mert persze a posztról eltávozni nem lehet.

Tegnap ültük meg kinévezett alezredes zászlóaljparancsnokunk előléptetésének örömmünepét. Erre az alkalomra a tiszt menázsiban díszbeöltözött volt, persze a török hivatalok és a török tisztikar főbbjei is hivatalosak voltak, számra nézve öten és pedig a *kaimakám* (a politikai hatóságok feje), a *bimbasi* (őrnagy), egy kapitány, a török orvos meg egy előkelő *bég* (polgári egyén). Nagyon érdekes volt, az ebédnél is fezbén ültek. A tárgyalást részben a szintén jelen volt hivatalos tol-

pepecselés különös gondot igényel, amit a nagyban termelő többnyire más irányú elfoglaltsága miatt inkább a szakmunkásra hárit és szívesen túlfizet a bizonyos siker érdekében.

Részemről azért mertem a kérdést ily hosszasan tárgyalni, mert látjuk s érezzük már, hogy az ily buzditó hang többé nem kiáltó szó a pusztában.

A fejlődés folyamata már megindult, az eszme hatalmas támogatókra talált s bármily csekély oldalról vetessék is fel a gyakorlati megoldás kérdése, a nyilvános tárgyalás eszmeveszére nyit utat s az ügynek csak javára szolgálhat.*)

Lácza László.

Vármegyei és községi utaink.

— Irta: Bihary Emil. —

Ha jól emlékszünk vissza az időre, 10—12 évvel ezelőtt egyik közgyűlésen a vármegyei utak s utadó ügyéből kifolyólag a magas kormányhoz intézendő felirat s kérelem tárgyalása alkalmából szeretve tisztelt főispánunk, Molnár István ömlesztéséig, azt a kijelentést tette a vármegye közönsége előtt, hogy: „*Óhajtom és azt szeretném, hogy a vármegye minden adózó polgárának portájához kőut vezetessen.*”

Ezek a vármegye közönségének érdekeit erélyesen védő főispáni szavak mindig emléztetéseket lesznek; de emlékezetes lesz a jelenet is, mely erre a kijelentésre oly spontán tamadt: a vármegye közönsége egy szívvél, egy lélekkel „*tapsvihar*”-ral és szünni nem akaró „*éljen*”-zessel adott helyeslésének s tetszésének kifejezést.

A főispáni óhajnak, kijelentésnek volt is foganatja.

Örömmel tapasztaltuk, hogy ha az utadó és a műszaki tárgyak fentartására kivetett összegek nagy terhet is raktak az adózó polgárok vállaira, de legalább az utak egy az első, mint a második és harmadrendű vármegyei utak, sőt a községi utak is kezdtek jó karba jönni. A kátyúk, melyekben azelőtt az üres szekér is megfeneklett, el-tűntek, a hidak vármegyészerte szolidan, némely helyütt a szemet is gyönyörködtetően lettek fel-építve. Látjuk tehát, hogy az utak gondozói, fel-ügyelői jóval több gondot fordítottak utthalozatokra, mint fordítottak azelőtt. Mindenki tőle telhetőleg megtette kötelességét, az állami építészeti hivatal épügy, mint az alájuk rendelt utbiztosok s utkaparók. A vármegyei főszolgabírák pedig szigorúan felügyeltek az utrendészetre. Meg-érdemlik az elismerést. Különösen ki kell emelnünk Thuránszky László vármegyei aljegyzőnek és a vármegyei utak rejtésének szakértő s ügy-buzgó fáradozásait, aki minden évben, némelykor zordidójárás mellett is, személyesen vizsgálta az utszakaszokat s ahol látta a rendet, ott dicsérőleg, de ahol csak egy kis rendetlenséget, hiányt tapasztalt, ott részrehajlás nélkül intőleg tárta fel a vármegye intézőinek az állapotokat, uti tapasztalatait; ösmeri tehát az egész vármegyében az utakat s az utak fentartására, jó karban tartására nagy befolyással bíró helyi viszonyokat s meg tudja ítélni, hol s mi a teendő, s hogyan lehet az utakat jó karban tartani?

Hogy az utak jó karban fentarthatók legyenek, belátták azt az intézők, miszerint az utkaparók szaporításáról kell gondoskodni, akik az ut-

* Köszönetet mondva t. cikkirónak a serkentő szóért: a további eszmeveszére lapunk hasábjait teljes készséggel felajánljuk. Szerk.

mács közvetítette velük, részben pedig francia nyelvismereteink; sőt egyik tisztársam már a török nyelvben is annyira járatos, hogy e nyelvet használta a tarsalgás folyamán.

Az ebédnél igazi francia pezsgőt élveztünk. Ezt u. i. meg a cognacot s hasonló élvezeti cik-keket Szalonikán át hozzák ide vámmentesen és így nagyon olcsón juthatunk hozzá. Különben, a liszt kivételével, mindenféle élelmi cikk nagyon olcsó; különösen a hus, melynek kilója 20 kr. Szivart, dohányt a kincstártól kapunk gyári áron; 100 darab britanika például 4 ft., egy 1/2 kilo csetneki 75 kr. és így tovább.

A vadászat nem nagyon eredményes, már csak azért sem, mert itt nincs vadászati törvény. Minden ember tarthat magának annyi pu-kát, kutyát és lóhet annyi vadat, a mennyit neki tetszik, már t. i. ha igazhívő muzulmán.

A szerbek és egyéb keresztény népek persze nincsenek jogegyenlőségben a törökökkel és így amazoknak fegyvert se szabad viselniük. Mi tisztek, persze, mint vendégek, kivételt teszünk.

Már voltam is párszor szalonkára, de még eddig nem sikerült lőnöm, habár láttam néhányat. Szarajevóból egy szép és jó vizsla jött el a transporttal. Ez itt nagyon gyakran megtörténik, hogy gazdatlan kutyák hozzászegődnek egy-egy csapat katonához.

Friss, jó egészséget kívánva az én kedves zemplénieimnek, honfűi üdvözlettel maradtam:

Geöcze István.

testen a legalsó, de a legelső utrendőri közegek is; akik nap-nap mellett, ha szükséges még éjjel is, az uttesten lévén, felügyeletükkel sokszor nagyobb utrongálásokra veszik elejét s mentik meg a vármegyei utalapot a kiadásoktól.

Hiába, el kell ösmernünk, hogy a különösen második és harmadrendű, tehát a főutvonaltól rendszert félreeső vármegyei utakon utkaparó nélkül nem is lehetne rendet, az utat s hidakat jó karban tartani, részint a vármegyei munkát teljesítő gazdák utainak jókarban tartása iránt lanyha, helyenkint meg éppen ellenszenves érdeklődése miatt, részint hogy sok helyütt, valljuk be őszin-tén, még nincs egész rend a munkateljesítés, kavicsbordás s a gyalognapszám pontos s lelki-ismeretes elszámolásakor. Szóval, hogy jó utakkal bírjunk, arról kell gondoskodni, hogy minél több jó, lelkiismeretes s pontos, szorgalmas utkaparóink legyenek.

Nagyon különösnek s lehet mondani zokon vette a felvidéki közönség ama hirt, hogy a szegény felvidéktől, amely mostoha helyi viszonyai-nal fogva nem elég, hogy megélhetési bajokkal küzd, akkor amidőn a felvidéki nagy terjedelmű erdősegeiben a fa gyári feldolgozása napról-napra emelkedik s a szegény népnek módja lenne a fuvarozással némi keresethez jutni, éppen akkor nemcsak hogy a 2, 3-ad rendű vármegyei utakat vicinális, községi utakká degradálják, de hogy a nép terhe még nagyobb és utjai aztán napról-napra rosszab-bak legyenek, még eddig a vármegyei utadóalapl-ból díjazott utkaparóitól is megfosztják s mintegy utasítják a községeket a községi pótlék emelésére a községi utak utkaparóinak fentartására, mert hát, miként feljebb kifejtettük, jó utat, jó s lelki-ismeretes utkaparó nélkül képzelnünk sem tudunk, tudjuk ugyanis, hogy községi bírák meg a leg-erélyesebbek s a legjobbabbak is sosem lesznek, mert nem lehetnek jó utkaparók. Ezt tapasztalásból mondjuk s állítjuk; hogy miért, azt talan felesleges is, de meg terünk se engedni elsorolni.

Nem tudjuk, még csak képzelnünk sem tudjuk, miért miért nem s *hinek indítványára* történt; de tény, hogy a felvidéken több 2-ed, 3-ad rendű vár-megyei utat fokoztak le vicinális községi uttá. Így, miként erről biztos tudomásunk van, a szinnai járásban is a szinna—pecolina—hosztovicza—zubnai és aztán az ulics—zboj—novosedliczei utvonalak is vicinális utaknak nyilvánították s az ez utvonalonok felügyelő 3 utkaparót is elvon-ták s az *utkentartás* a községekre s az *utrendőri felügyelet* a községi elüljárókra háritottak. Te-kintsük csak meg indokolt-e ez az eljárás.

A szinna—zubnai utvonalon a községek s az érdekelt földes uraságok a *vármegyei utaláp megterhelhetése* nélkül 147 hídatt tartottak s tartanak fel jó karban, továbbá a nagy-berezna—ungi ut-vonaltól kezdve az ulics—zboj—novosedliczei utvo-nalon a községek circa 83 hídatt szintén a vár-megyei utaláp megterhelhetése nélkül tartottak fel. S ha most tekintetbe vesszük, hogy ez a két utvonalat fentartó községek még 2184 az az két-ezerszáznyolcvánég ft utadót s ezenkívül a vár-megyei uti műszaki tárgyakra is tekintélyes ösz-szeget fizetni kénytelenek; ha továbbá tekintetbe vesszük, hogy az ujabban épült: zubnai és a csak e hetekben üzembe hozott telepőczi gőzfűrészgá-rakból az anyag (deszka, hajlitott butorfa stb.) el-fuvarozása tekintetből a fuvarozó gazdák a szinna—zubnai utvonalat kénytelenek használni; ha tekintetbe vesszük, hogy a herceg Lobkovicz-féle fűrészgárból a faanyag a novosedlicza—ulicsi utvonalon fuvarozható csak; azért tisztelet-tel kérjük, igazgatószagos-é, méltányos-é, hogy ezen fentemlített két vármegyei utvonalt vicinális uttá legyen; — igszságos vagy méltányos-é, hogy a két hosszú utvonaltól a számba sem vehető 3 vármegyei utkaparó elvonassék s az alföldi utak-hoz fordítottassék? Azt hisszük, hogy ez sem nem igazságos, sem nem méltányos.

Ez ügyből kifolyólag a szinnai járás főszol-gabiráját is megkérdeztük, hogy mit tett járasa közönségének *ebbéli érdekeiben* s tőle azt a *megnyugtató kijelentést* hallottuk, hogy ő mindent elkö-vetett a két utvonalt vármegyei jellegének s a 3 utkaparó meghagyása érdekeiben, a tekintetes alispáni hivatalnak részletes s kimerítő felterjesztést tett, de eredménytelenül.

Nem hihetjük, hogy a vármegye érdekében volna az, miszerint csak az alföldi vármegyei utak legyenek jók s oda kellenek az utkaparók; nem hihetjük, hogy a vármegye intézői előtt a felvidék s ennek közönsége csak mostoha gyermeke volna nemes Zemplén-vármegyének, amit azzal akarnak megbüntetni, hogy pénzért, munkájáért még utja se legyen; sőt az a meggyőződésünk, hogy a vármegye intézőinek a felvidék érdeke is ugy szí-vél fekszik, mint az alföldé. A vármegye intézői előtt nem lehet külföldi s a vármegye feiföldje s alföldje között, sőt a felvidéket, amely általános ismert viszonyainál a szegénységgel küzd, istá-polni, emelni kell, hogy anyagilag gyarapodván szellemileg is emelkedhesék.

Azért itt a nyilvánosság útján tiszteletteljesen kérjük a vármegye nagybecsült intézői urait, hogy az összes felvidéki s különösen a szinnai járás fentemlített két utvonalt is mint a felvidék

Folytatás az 1-ső mellékleten.

erdei faindustrájának fontos útjait s a gazdaság keresetere s megélhetésére életkérdésű utakat továbbra is vármegyei ut jellegében s lényegében s az utkarókat is meghagyni méltóztatassanak. Ezt nem magán érdekből, hisz mi boldogok a fútvonalon lakunk, de közérdekből kérjük.

Tegyünk már a népért, a nép javáért megélhetéseért is valamint, segítsünk a nép vállaira nehezedő nagy súlyu terhét elviselhetővé tenni, mert különben ne csodálkozzanak aztán, ha a nép, a szegény paraszt gazda elkeseledik s ha a római Corjo'an példáját nem is fogja követni, mert még eddig, hála Istennek, jobban szereti hazáját, ezt a kedves, szép magyar hazát mint önmagát; de kíváncsi vagyok hazába (Amerika) ahol a nép, ha dolgozik meg is tud élni s kérdés mennyi jön aztán vissza s milyen hazaszeretettel?

Legyen ez ügyben mindnyájunk jelszava a főispán ur öméltsága szép mondása: „*Óhajtom és szeretném hogy e vármegye minden adózó polgárának portájához közt vezessen.*“ Igazságot s méltányosságot kérünk mert: „*quod uni justum alteri aequum.*“

Eddig a cikkely, melyre, illetékes helyről nyert információk szerint, a következő megjegyzéseket teszszük:

A szóban forgó volt törvényhatósági utvonalknak a vicinális utak közé való áthelyezése egyenesen a keresk. minister öméltsága kívánságára történt, aki az 1894 évi április hó 28-án 17368. sz. a. kelt intézkedéssel felhívta a vármegye közönségét, hogy amennyiben a rendelkezésére álló utfontartási alaptól kb. 900 klméternyi törvényhatósági utvonalaikat nem képes fenntartani, vagy emelje fel utadóját 6%-ról 10%-ra, vagy uthalóztat megtelelően aszpassza az intézkedésében megjelölt utvonalknak a vicinális utak közé való áthelyezésével.

Amennyiben pedig vármegyénk több oldalról sújtott közönsége a 6%-ot is csak nehezen képes elviselni, a vármegye törvényhatósági bizottságának ahhoz az expediensthez kellett folyamodnia amelylyel közönségét kevésbé terheli meg.

Kevésbé, mert amint cikkirő t. barátunk maga is előmeri, a hidakat eddig is az érdekelt nagyobb birtokosok fájából tartották fenn; az érdekelt községek minimista közmunkáját ezután is oda fordítja a vármegye; az utvonalknál a műszaki szolgáltatást és utrendőri felügyeletet ezentul is a vármegye utbiztosai teljesítik. Az utkarókat, mint vármegyeiek, nem voltak ugyan ezen utvonalkokon meghagyhatók; de a vármegye minden vidékének közérdekét egyformán szem előtt tartó, részrehajlatlan igazságérzetéről és méltányosságáról általános ösmert alispánunk, a járási főszolgabíró tüzetes indokolt jelentése folytán és a referens előterjesztésére megengedte, hogy a két utvonalkra egy-egy utkarónak fizetése a törvényhatóság utfontartási alaptól az 1890. évi I. t. cz. 36. §-a alapján vármegyei segélyként folyóvá tétessék.

Ami végül azokat a jó alvidéki utakat illeti, t. barátunk, ne kívánja felcserélni sem a 2-od, sem a 3-ad rendű, de még a vicinális felvidéki utvona akkal sem; mert, igazán mondom, hamar visszacszerélné, de nem adnak.

Szerk.

Vármegyei ügyek.

Vármegyénk székvárosában, S.-A.-Ujhelyben, az adózó polgárságnak bizonyos részénél, nem alaptalan és nem kis fokú izgatottságot szült a kir. pénzügyigazgatóság tagadhatatlanul jogosított ama eljárása, hogy az állami adóalap összeírásánál, illetve a kirovandó s fizetendő házbéradó és keresetadó évi kvótájának helyhatósági megállapításánál, a városi eljárási tagokon kívül még pénzügyigazgatósági közeget is alkalmazott, aki aztán tulajdsba vitt ügybiztoságával, mint a következő megmutatta, a polgárságnak egy részét nem csekély nyugtalanságba ejtette. Így állott a dolog, midőn főispánunk öméltsága tudomást nyervén a fejleményekről, közbelépett és az adózó polgárság és a kir. pénzügyigazgatóság között mar-mar felmerült érdeklődést beavatkozásával a legtapintatosabb módon kiegyenlítette. Jó forrásból értesültünk, hogy az adóösszeírás munkálatainak eszközésétől, főispánunk öméltsága kívánságára, a kir. pénzügyigazgatóság saakközve már is visszarendeltetett, aminek a híre nem kis mértékben fogja az irritált kedélyeket megnyugtani. Tartozunk az igazságnak avval is és tájékoztatjuk az érdekelt közönséget, hogy a kir. pénzügyigazgatóság, fentebb kiemelt eljárásában, korántsem attól vérezeltette magát, mintha Ujhelynek évi adóterhét fokozni akarta volna; sőt inkább tisztán és kizárólagosan csak az volt a célja, hogy bizonyos szembevetendő aránytalanságokat, melyek egyfelül kedvezni, másfelül sérteni látszottak, közmegelegedésre elenyésztesen és megszüntessen.

Főispánunk öméltsága S.-A.-Ujhely város-házánál a múlt hó 26-án d. e. hivatalos látogatást tett. Kiséretében voltak *Matolai Etele* alispán, *Dókus Gyula* főjegyző, *Mizsák István* tiszti fő-ügyész, *Klein Tivadar* főpénztáros, *Dongó Gy. Géza* főszámvevő, továbbá a járás főszolgabírája *Barthos József* és *Staut József* főispáni titkár. — A látogatás célja a város közigazgatási ügymenetének s egyszerűsége a községi számvitel és pénzkezelés módjának ellenőrző vizsgálata volt. A vizsgálat d. e. 9-től 12-ig tartott; mikor beveződött: öméltsága egy város főbírájának és főjegyző-jének, mint a városi pénztárosnak és ellenőrnek is az általában tapasztalt rend és szabályszerűség fölött megelegedését nyilvánította. — Öméltsága, mint értesülünk, még ez év folyamán több községségébe a vármegyének ellátogat, hogy ott is, mint Ujhelyben tette volt, váratlanul gyakorolja a számonkérő ellenőrzést.

Az állami anyakönyvi hivatalok életbe lépése alkalmával szükségessé vált hirdetőszekrények, címtablák, bélyegzők, pecsétnyomók, váll szállagok beszerzése és szállítása, úgyszintén az anyakönyvek és megkivántató össze: nyomtatványok szállítása — a vármegye tíz járása területén érdekelt 451 községnek — összesen 4442 ft 94 krnyi kiadással, illetve költséggel járt. Ennek az összegnek egy részét a vármegye házipénztára előlegezte. A vármegyei számvetőség már egybeállította a rovatos számlát, mely mutatja, hogy a 4442 ft 94 krból megtérítendőül mindenik községre, és pedig minden egyes községre érdekeltége arányában, mily összeg esik; vármegyénk alispánja pedig intézkedett, hogy a járásiok főszolgabírái a községi térítvényeket késedelem nélkül behajtsák és további elszámolás céljából 8 nap alatt a vármegyei pénztárba beszoalgtassák. A községi térítvények beérkezése után és az idevonatkozó szállítási szerződések értelmében az illető kereseti összegek, további késedelem nélkül, a vállalkozók részére ki fognak utalványoztatni.

A mezőgazdasági statisztika adatainak gyűjtése városunkban, írja tokaji levelezőnk, nov. hó 20-án vette kezdetét. A nép nagyon idegenkedik e munkalattól és vonakodik adatokkal szolgálni, sőt mi több, oly gyéren jelentkezik az összeíró személyzet előtt, hogy a kinevezett számláló ügy-nökök mindnyájan nincsenek is elfoglalva. Attól tart, ugyanis, a föld népe, hogy új adó alá kell a tőle kért statisztkai adatokat bemondania.

A vármegye összes közigazgatási hivatalaiban, a számonkérőszekének tegnapi tartott ülésén előterjesztett tevékenységi kimutatás szerint, az ez évi szept. 1-től nov. 1-ig terjedő időszak alatt e'ntézendő volt összesen: 31,793 ügydarab, elintéztetett 29 006, hátralékban maradt: 2187 ügydarab, és pedig az alispáni hivatalnál 97, tiszti ügyészségnél 2, vármegyei pénztárnál 1260, számvetőségnél 261, árvaszéknél 70, áll. épít. hivatalnál 153; a szolgabírói hivataloknál, és pedig Szerencsen 17, Tokajban 21, Ujhelyben 48, K.-Helmeczen 170, Galszéczen 20, N.-Mihályban 19, Varannón 18, Homonnán 7, Sztrópokón 10 és Szinnán 14.

Hírek a nagyvilágból.

Abdul Hamid, török szultán, ki Magyarország iránt érzett rokonszenvének már számos bizonyítékát nyújtotta s megengedte azt is, hogy a császári kincstárban őrzött és hazánk multjára vonatkozó műkincsek Konstantinápolyból, az országos kiállítás alkalmából, Budapestre szállítsanak, — Magyarország kiállításán a török nemzetet uralkodóházának egy tagjával fogja képviseltetni Ezért *Reschid* efendit, a szultan fivérét, ki fogják nevezni császári biztosnak.

Kis-Ázsiában a forradalmat elfojtották. Híre érkezik, hogy Arabia déli részében fellázadtak az arabok, hogy a gyűölt török uralom alól szabaduljanak.

Dumas Sándor ifj., az újabb francia regény-és szinműrodalomnak legkimagaslóbb alakja, mint Párisból jelentik, meghalt. *Dumas*-ban a jelenkor szellemóriásinak egyike száll sirjába. Halálhíre megrendítő hatást gyakorol a világ minden művelt nemzetére!

Olaszország felső részén a tél teljes erővel beköszöntött. Több vonalon a nagy havazás miatt a forgalmat be kellett szüntetni.

Hírek az országból.

A vallás szabad gyakorlatáról szóló törvényjavaslatot öfelsége szentesítvén, mint 1895. évi XLIII. t.-c. megjelent az Országos Törvénytarban. Életbe lép: 1895. december hó 11-én, vagyis a közzétételt követő 15. napon.

Mária Terézia királynő elhalálása napjának 116. évfordulóján, nov. 29-én, kegyeletes emlékülnepet ült az egyetem, mely a nagy királyné emlékében újjáalapítóját tiszteli.

Ferdinánd főherceg, a várományos trónörökös, Triesztbe utazott, ahonnan egészségének helyreállításáért Egyiptomba megy. A beteg főherceget Egyiptomba elkiséri *Fenó* fhg. is.

Az állami költségvetés 1896 évre szóló javaslatának általános tárgyalását befejezték a honatyák s most elkezdték az u. n. kisebb tárcák (királyi udvartartás, állami szimvezőségek, ministerelnökség, a király személye körüli ministérium, a horvát-szlavon-dalmát ministérium stb.) költségvetéseinek részletes tárgyalását.

Nők az egyetemen. Öfelsége *Wlassics* minister előterjesztésére megengedte, hogy ezentul a nők is beiratkozhatnak rendes hallgatókúl az egyetem bölcsészeti és orvosi karába, hogy ott maguknak *tanári, orvosi, vagy pedig gyógyszerész* okleveleket szerezhessenek. Az egyetemre, természetesen, csak azok a nők iratkozhatnak be, akik rendes érettségi bizonyítványt tudnak felmutatni. Ilyen bizonyítványnak ma még csak egy-két nő van birtokában, de jövőre a középiskola lesz hivatalva alkalmas nyújtani arra, hogy az érettségi bizonyítványt minél több nő-gimnazista is megszerezhesse.

A magyar orvosok és természetvizsgálók XXVIII. nagygyűlésüket a jövő évben, tudvalevőleg, Budapesten fogják megtartani. A nagygyűlés egyik elnökévé most *Chyzer Kornél* dr. ministeri tanácsost választották meg.

Fővárosi hét.

(Szezon. — Budapesti asszonyok az utcán és a tárgyaló teremben. — Duse és Kury. — Képekről.)

Budapest, nov. 27.

A szezon teljességgel beköszöntött ide mihozzánk. Kezdte bontogatni szárnyait a nyugati Párisban és most itt a keleti Párisban is megjelent. Látható jelei a *Hirsch Testvérek* és *Zwibackék* kirakataiban a tengernyi boákkal és hullámos puha prémekkel borított viasz-kisasszonykák, továbbá a kereslettel fordított arányban növekvő gesztenyeárusok és a sarki hordáron a fülög felgyűrött kabát. A hirdető-oszlopok, színház, orfeum chantangokon kívül, méteres betűikkel hangversenyeket hirdetnek, egyetlen színházba sem lehet jegyet kapni, a kávéházak, klubok tömve vannak: szóval teljes készütséggel nézünk elébe a városligeti tó befagyásának, amikor is a szezon tetőpontjára emelkedünk. Addig is beérjük, sőt némelyikünk busasan kárpótolva van a déli korzóval. *Müller* és *Lueff* összes komplikált parfüm-illatát, *Monassterly* remekét és főleg a teremtés remekét, a budapesti asszonyt, élvezzük a Váci-utca déli korzóján.

Bátor és szemérmes, gyöngéd és fenséges, hű és magára nem adó, pikáns és ostoba, szép és csunya egyedeit látjuk itt annak a nagy egyetemnek, amelynek budapesti tagjaiban leginkább honol az, ami örök asszonyi. Sehol ugy ezeket a valódi mágnás asszonyokat, ezeket a lipótvárosi *beauté*-kat nem lehet ugyanígy megismerni, mint az utcán és főleg azon a nem nagy territóriumon, amely *Calderoni*-tól a régi városházig terjed és amely igazán az ő birodalmuk. Itt aztán ők uralkodnak is, sebeznek és gyógyítanak, de teljességgel kiismerhetők a figyelmes szemlélőtől.

Egy fiatal bájos és ünnepezt tagja ennek a déli korzónak szeszélyesen visszafordult egy alkalommal a Váci-utca elején és odaszólt kísérőjének: — Most nem vagyok diszponálva itt végig menni.

Ez jellemző a fölötte érdekes hölgyekre, akik közül nem egy egyenesen az alkotmány-utcai szennybün tárgyalásáról sietett ide, hogy az istenadta hódító jogával éljen 12 és 1 óra között. Mert bizony, kérem, nem a *Takács* Zoltán ur személyes ismerősei és hölgybarátnői voltak azon a rettenetes, még jóízűsüriembernek sem való tárgyaláson. Oh nem! Hanem ezek az utcán, színházban, hangversenyteremben ünnepezt szépségek hagyják magukat talán órákosszán keresztül maltretirozni két mellettük ülő kiszabadult fégyencetől, csak hogy ennek az ópiumszíváshoz hasonló élvezetnek részesei legyenek.

Hja, a fővárosi hölgyeknek elrejtett szenvedélyeik vannak, amelyeket ilyen módon kell felkorbácsolni, hogy a reakció — a Váci-utcan nyilatkozhatssék.

Itt van tehát újra! Ismét megjelent közöttünk a „divina signora“, az utólérhetetlen *Duse*. Természetes ez a mi fővárosi publikumunk, amely annyira a pillanat eszményeinek behatása alá szereti magát lenyügöztetni, még tán jobban, mint a párisiak, ismét lázban ég. A *Takács* Zoltán nevével telt lég rövid 12 óra alatt elröppent és a kritikustól, aki komolyan készülődik az előadásra és olvassa előre az olasz szöveget egészen a nép-

színház stabil-hordárjái, akik kétségbeesetten felszólították a jegyeket kedveskednek, a Minden jegy elfogyott feliratu táblától elszontyolódott képi Duse-imádónak, mindenki az isteni Eleonorával van tele. Egyszer isteni Sarah, másszor isteni Judic, most isteni Eleonóra... hja, a pestieknek a jó mindig isteni, ha nem magyar, a hazai jó az csak jó marad. Az összes olasz szövegü Kameliás hölgyek és Casa paternák elfogytak a könyvtáraknál, az emberek bon gioruo-val köszöntik egymást... minek folytatás, elég az hozzá, hogy az orvosi műnyelven febris Duse-nak nevezett időleges epidemia rohamosan kitört és vig következménye egyedül Evva urra van, kinek telt kasszája hoz a diva; pláne csak két estén szerepelt, úgy, hogy még a népszínházi bizottság protekciójával sem igen lehetett bejutni a kerepesi uti műzsák csarnokába.

Duse helyett a kinszorultak, drült extáziással tapsolnak, a mi külön kis istennőskénnek Küry Rikának... akarom mondani Klárinak,

Ez a szöke művész most legújabbán egyetlen fekete parókával és egy kis cigányos dialektussal annyira megbabonázta a publikumot, hogy erre a legöregebb operet-fókák sem emlékeznek. Az egész Rika, mint olvastam, nem egyéb, mint az osztályorsjáték egy dramatizált reklámja, de hát kérem törődik ezzel a jó fővárosi? Küry ki-lép, elénekli a Mókuska-kuplét és mosolyog és — mi tombolunk.

Természetes, hogy ezerféle változatu Küry-arcoképekkel van tele minden fényképész gyűjteménye és minden Váci- és Koronaherceg utcai előbbkelő kereskedő kirakata. Egyszer mint Lili, másszor mint Brigitta, vagy Toto-Tata mosolyog reánk az üvegablakok mögül, hol szendén, hol csintalanul, de mindig bájosan.

Ad vocem képek! A téli szezon meghozta a maga szokott művészeti ujdonságait a most megnyílt téli tarlaton.

A publikum engem jobban érdekelt, mint a képek, az igazat megvallva. Hazai motívum, sajnos, nagyon kevés, jobb magyar festőink távol maradtak a magyar szalontól. Sok a dolog a milléniomra.

Zemplén is képviselve van Boruth Andornak egy női portréjával.

A tarlat szenzációja az orosz Répin eléggé drasztikus tárgy nagy festménye, melyről most szelvényben-hosszban beszélnek író és művészkörökben. Tártya: duhajon kacagó vad kozák katonák levelet írnak a cárnak, mely valószínűleg nem a legfinomabb lehet, amint azt a durván röhögő arcok sejtetik. A nagy darab vászon oly megkapó realizmussal van megfestve, hogy az alakjai való-sággal meglevednek előttünk. Ára: 60.000 rubel. Potom ár!

Minálunk sok talentos fiatal festő ezért a pénzért egy háromemeletes palotát kifestene.

ERÉNYI.

Különfélék.

(Személyi hír.) Chavanne Wöber lovag cs. és kir. ezredes, a 65-ik gyalogezred parancsnoka, ki a hadügyi kormány megbízásából Svédországban a manővereket tanulmányozta, hazatértében f. hó 26-án városunk vendége volt.

(Kinevezések.) Görgey Béla, a sárosvármegyei girálti kerület volt orsz. képviselője, közjegyzővé nevezetett ki S. A.-Ujhelybe. — Döbiás Ede, kir. mérnök, kedves földünk, az eperjesi államépítészeti hivatal fője, kir. főmérnökké kinevezetett. — Kádoss Andor, ujhelyi törvényszéki aljegyző ugyan-ehez a törvényszékhez jegyzővé nevezetett ki. — Zsámbokréthy Tivadar dr., törvényszéki aljegyző, Aranyos-Marótról az ujhelyi törvényszékhez áthelyeztetett.

(Főispáni vacsora.) Szeretett főispánunk, Molnár István öméltsósága, november 28-án gazdag vacsorát adott, éspedig ez alkalommal az aranyos ifjúság számára. Az aranyos ifjúság magában foglalta az ezüstös nőtelenek-et is, így azután a jelenlévőség létszáma elérte az 50-et. A nagyteremben fényesen fölterített asztalok mellett este 8 órákor telepedett le a diszes társaság. A főhelyen Molnár Leona öngagsága ült. Jo cigányzene mellett lukulusi vacsora következett. A pezsgő bontásnál öméltsósága a főispán emelt poharat elsőknek, éltetvén kedves vendégeit. A vendégek részéről Horváth József főjegyző (Dókus Gyula főjegyzőhöz szállva) mondott ékes felkösöntöt zúgó eljenzés közt a legszeretreméltóbb házigazdától és leányáért. Dókus Gyula főjegyző szintén öméltsóságáért, a főispánért emelt áldomásphart. Jóval 10 után kelt föl az asztaltól a diszes társaság, melynek fűgőbbjei azután egy csapatban a Takács kávéház nagytemébe távoztak; ahol több lányos mama várt már rájuk. Mi természetesebb, mint az, hogy a kitűnően hangolt társaság táncra perdült és roppta a táncot elfáradhatatlanul kivilagos kivradtig.

(Előléptetés.) A kereskedelemügyi miniszter a kir. áll. építészeti hivatal kötelékehez tartozó

Gnädig Lipót és Csukkermann Ignác, kir. mér-voköket a IX. fizetési osztály harmadik fokozatába előléptette.

(Athelyezés.) Fülöp József, honvéd-főhad-nagy, Ujhelyből Miskolcra áthelyeztetett. A távozó főhadnagy tiszteletére bajtársai f. hó 28-án bucsu estét rendeztek.

(Villamos világítás.) Ha azok az urak, akik a villamos világítás berendezését készítik, a sok ígéretés után szavukat megtartják, azaz ha ismét elő nem fordul valamely előre nem látott akadály, ma már csakugyan próbavilágítást fognak tartani. — E hirrel kapcsolatban megemlítjük, hogy a s. a. ujhelyi villamos részvény-társaság mint értesülünk, már a vasuti direkcióval is megállapodásra jutott s így nem sokára a pályaudvar és a vasuti állomás is villamos fényvel lesz megvilágítva. És amíg ezek történnek, addig Lyocsa András, molnár, mindenkit megelözve, Ronyva-parti, ha akarja viz-, ha akarja gőzre alkalmazott gőzmalmában a villamos világítást önállóan maga magának már berendezte, úgy hogy a malomgőzének és vizének felhasználásával hozza működésbe azt a masinát, amely aránylag csekély költségűbbel arán pótolja az eddigi gyarló fagyú-világítás-t.

(Halálozások.) Képes Károly, nyug. törvény-széki bíró és varmegyei bizottsági tag, 48-as szabadságharcbeli honvéd, nov. hó 26-án meghalt. — Teljes részvétellel közöljük e gyászos hirt, mert a puritán jellemű 73 évet élt férfit, ki nyugdíjaztatásáig lelkiismeretes buzgósággal futotta meg a közpályát, egy a hivatali, mint magán életben becsülős és tisztelet vette körü, nemcsak, hanem szerettük is a jó Károly bacsit, mint a magyaros, nyílt szívű uri embereknek egy tőről metszett alakját, akit kedélye és jó izü mulattató humora haláláig el nem hagyott. Bánatos özvegyén szül. Román Augusztán kívül Képes Gyula, törvényszéki bíró, tisztelt barátunk, édes atyját gyászolja az elhunytban. Temetése 28-án délután 3 órákor ment végbe, a város urai közönségének osztatlan részvétele mellett. A kir. törvényszék, ügyészség és bíróságok tagjai testületileg voltak jelen, Fejes István, ref. lelkész mondotta a megható gyászbeszédet a szép koszorúkkal fedett ravatal felett, az egyházi énekkar pedig Vágó Gyula karnagy vezetése alatt gyászos énekeket adott elő. Mikor a temetőbe ért a menet, a sírnál a szabadságharcbeli bajtársak nevében Matolai Etele alispán mondott bucsu beszédet. Nyugodjék békével! — Szilvássy Ágoston, okl. gyógyszerész, nov. hó 26-án 45 éves korában meghalt. Rövid ideig tartó betegség okozta a különben életerős jóra való vidám kedélyű, gyógyszerészi szakmájában vasszorgalom, képzett férfunak halálát. Éppen azért varatlan halála öszinte sajnálatot kelt mindenfelé. Nov. hó 28-án délután temették el nagy részvét mellett. A család és rokonságon kívül, az olvasókör és pályatársai diszes koszorúkat helyeztek koporsójára. Béke hamvaira! — Szerényi Lajosné, szül. Braun Anna, Madarassy Andor postatiszt anyósa f. hó 29-én, életének 82. évében, meghalt. Tegnap temették el illő részvétellel. Nyugodjék békében. — Teljes részvétellel tudatjuk, hogy özv. marosvásárhelyi Csissár Istvánné, szül. Pollák Katalin urnó, Szinnán, nov. évi november hó 20-án, reggel 8 órákor élete 75-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. — Szaday Zabrátzky Ottó, 48-as honvéd százados, birtokos, T.-Szadán, nov. hó 27-én, élte 66-ik évében, hosszas betegség után, meghalt. Nyugodjék békén!

(Anyakönyvi statisztika.) S. A.-Ujhely állami anyakönyvi hivatalában az ez évi okt. hó 1-től nov. hó 30-ig bejegyzetett születés 122, ebből rk. 47, gk. 16, ev. ref. 17, ág. ev. 2, izraelita 40, — halálozás 76 éspedig: rk. 36, gk. 11, ev. ref. 14, izraelita 13, baptista 2, — házasság 16.

(Hazafias érzelmű rabbi.) Singer Bernát dr. ról, a tapolczai hitközség fiatal rabbijáról, aki S. A.-Ujhely szülöttje és az orsz. rabbi-kepző-intézetnek egyik jeles neveltje, írja a Tapolcza és Vidéknek legutóbbi száma: „Singer Bernát dr. rabbi, az orsz. rabbi-kongresszus megtartása óta tegnap mondotta első egyházi beszédét az istentisztelet alkalmával. Hazafias szellem és vallásos ihlet hatotta át e magas színvonalon álló szép beszédet. A derék fiatal papnak szivből gratulálunk az elért szép sikerhez; mert remek beszédének minden szava az igazság zománcával ékes, a hallgatóság minden egyes tagjának szíve legmélyébe hatott. Hiszszük, hogy a felejthetetlen szép beszéd hatása maradandó nyomokat hagy hátra, taplálva a hazafias erényeket és vallásos érzelmeket a derék rabbi hiveinek szívében. Ezt engedje a Magyarok Istene és adjon sok ily derék hazafias magyar érzelmű és tiszta vallásos ihlettel megáldott papot a magyar zsidóságnak!

(Táncmulatság.) A sárospataki ev. ref. főiskola akadémiai ifjúsága, olvasóegyesülete és könyvtára javára, ez évi dec. hó 14-én a város háza összes termeiben hangversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

(A leleszi nagy tűzről), melyről lapunk mult számában adtunk hirt s mely körülbelül 25—30,000

ft értékű vagyont semmisített meg, pótlólag még a következő sorokat kaptuk: Ebből az alkalomból lehetetlen elhallgatnom ezt a sajnálandó állapotot, melyben mi bodrogköziek sanylódnunk. Ezelőtt négy-öt évvel községeink drága tüzi fecskendőket és cifra felszereléseket kaptak természetesen borsos árban, s ugyanakkor ki lett mondva az is, hogy minden községben lehetőleg intelligens egyének parancsnoksága alatt u. n. falusi tűzoltó-egyesületek létesíttessenek. A járás főszolgabírája meg is alkotta mindenütt a tűzoltó egyesületeket. Öröm volt azt látni, hogy mily nemes verseny fejlődött ki az egyes községek között és számtalan esetben bizonyítottak be ezek az egyesületek életrevalóságukat. Így pl. ki ne emléksznék arra a két nagy tűzre, mely ezelőtt három évvel szintén Leleszen dühöngött, s mely alkalomkor nemcsak az ottani, akkor még szervezetlen, de a szomszéd községek, különösen L. Polyán és Kir.-Helmecz önkéntes tűzoltóinak együttes működése tették lehetővé azt, hogy az egész város el nem pusztult. Fajdalom, ma már nem beszélhetünk községi tűzoltó egyesületekről, mert azok az egész Bodrogközön fölvették a „nehai“ nevet. Mik ennek az okai? Azok, mint községemet és a szomszéd községeket viszonyait ösmerem, merem állítani, hogy sem a volt tűzoltó-egyesületek parancsnokai, sem a tagok, hanem egyedül és kizárólag az illető községek képviselő-testületeinek egyes szűkkeblű s talán korlátozott elméjű tagjai voltak okai annak, hogy ez a nemes intézmény megszűnt. Csak L. Polyán községet említem. Volt ennek egy maroknyi tűzoltó-egyesülete egy szakképzett lelkes férfi Labas Endre ref. tanító parancsnoksága alatt. Csak 19 főből állott a csapat, de mindnyája kiszolgált katona, szép dalias alakok. Öröm volt őket nézni a gyakorlatok alkalmával s vigasztaló a veszély pillanatában. Gyorsan jelentek meg mindig a vész helyén s terv szerint fekeztek meg a pusztító elemet. Azonkívül felügyeltek a rendre és közbizottságra. Megszűnt a községben a tivornyázás, esti 9 órákor a korcsma mécsese kialudt és mi, községbeli lakosok, nyugodtan hajthattuk fejünket estéinkint nyugalomra, mert tudtuk, hogy a tűzoltók közül felváltva kirendelt két tűzör és egy éjjeli ór vigyáz szegénységünkre. Ma minden másként van; ugyanis a mennyiben a tűzoltók a kötelek három évi szolgálat hűségese betöltése után a községtől fardozásaik némi jutalmául egy drb. nyári legeltetést (á 3 ft) esetleg a községi közmunka alól való fölmentésüket kérték, de a községi képviselő-testület eme méltányos kérelmüket elutasította, a derék egyesület feloszlott s a drága fecskendő és felszerelés kellő gondviselés hiányában maholnap a rozsdá martalékává lesz.*) Ilyenek az állapotok általában, de még százszor rosszabbak Leleszen mert itt, ha tűz van, a köznép legnagyobb része indolens. Most is, ha az uradalom tisztikara és cselédsége, továbbá a város plébánosa és tanítói, szóval az intelligencia teljes önfeláldozással utját nem állja a veszedelemnek, a néptől magától akár az egész város elpusztulhatott volna. Ilyen és hasonló esetek meggyőzhetnének az illetékes köröket arról, hogy ha tisztán a községekre lesz bízva a tűzoltótestületek szervezése és fentartása: úgy a községi tűzoltó-testületek halottaikból soha sem támadnak föl s nem fogják a minimumra redukálni a tűz által okozni szokott szerencsétlenségeket és károkat!

V. M.

(Polgári házasság.) Szécs Kereszturban, írja levelezőnk, a mult hó 18-án kötötték meg az első polgári házasságot. A vőlegény Onda György, a menyasszony Visnyovszki Maria volt. A násznép vidám zenésző kíséretében vonult György Béla anyakönyvvezetőhöz, aki sarkantus magyar csizmában, sujtásokkal diszitett atilában és tollas kucsmában adta össze a fel-keket. Az új házaspár egyházi is megkötötte a házasságot. — Totk Mihály, kozmai lakos, Bornyák Maria egresi lakossal nov. 17-án megjelent a fenti anyakönyvvezetőnél rongyos, piszkos köznapi ruhában, de megjartak mert illetlen megjelenésük miatt, a rozsi idő dacára, elutasították és csak harmad nap, mikor tiszta, ünneplő ruhába öltözve jelentek meg, adta őket össze az állami anyakönyvvezető.

r. l.

(A zágrabi zászlóvédők.) Érdemesnek tartjuk följegyezni, hogy a zagrabi tüntetésnek hírhedtített vált alakjai közül, Nyeste Bela és Szokolovszki Elemér, akiknek a Frank-testvérek elpahalolásában tetemes részük volt, az ujhelyi vasuti gyartelepen dolgoztak hosszabb ideig és innen csak néhány hónap előtt helyezték át őket Zágrabba.

(Temető áthelyezés.) Tokajból írják nekünk: Régóta vajudik már s tartja igaztosságon városunk lakóit a temető áthelyezésének ügye. A Garai völgyben fekvő s túlszűfolt temetőre nézve ugyanis már régebben kimondották a szakértők, hogy egészségi szempontból tovább fenn nem tartható. Az új temető helyét az országos vasártéren még 1893-ban ki is hasították, amde ez az intézkedés a lakosság koreben, mondhatni fent és lent egyaránt, nagy nyugtalanságot okozott. A végleges javaslatlással e tárgyban végre e napokban meg-

*) Lapunk nyomtatása közben értesülünk, hogy a lelesz-polyáni falusi tűzoltó-intézményt lelkes emberek feltámasztották halottaiból.

Szerk.

Folytatás a II-ik mellékleten.

történt. A vármegye megbízásából ugyanis *Mecner Gyula* közg. biz. tag elnöke alatt a *Locherer Lőrinc dr. főorvos*, *Szokolay Emil kir. főmérnök*, *Misváczky főbíró*, *Staut főispáni titkár* és *Dókus László várm. jegyző* által álló küldöttség járt Tokajban, hogy szemle alapján véleményt mondjon arról, vajon a kihasított terület, avagy az u. n. Tanácsszőlő alkalmasabb-e temetőnek? A helyszíni szemle után arra az alpra helyezkedett a bizottság, hogy vadvízes volta, s árterben való helyzete miatt egyik terület sem felel meg a követelményeknek, ezért a régi temető továbbra is tartandó, oly feltétellel, azonban, hogy a körülte fekvő elpusztult szőlőkből új területekkel bővítsék ki.

Taaffe † Lapunk nyomtatása közben értesülünk, hogy *Taaffe Ede* gróf, a jeles államférfi, hosszas betegség után elhunyt. Ausztriában 1867 óta folyton ott állott a császár oldala mellett és 1893. végeig vezette Ausztria kormányzatát. Mint az osztrák kormány elnöke távozásáig főn tudta tartani a barátságos, kolcsönösen bizalmas viszonyt az osztrák és a magyar kabinetek között. Őfelsége a király gyermekkori pajtását, barátját, kedves *Taaffe*-jét gyászolja az elhunytban. A király gyászában a magyar is osztozik.

(A 20 és 4 krajcárosok temetése.) Akinek van még ezekből az osztrák huszásokból és négy krajcáros tallérből, igyekezék tudni rajta, mert megírta a belügyminiszter a vármegye közönségének, hogy ezeket a pénzeket az állami pénztárnaknál és hivataloknál csak 1895. december 31-ig fogadják el, azután már sem névértékben, sem anyagértékük megtérítése mellett többé sem fizeték el nem fogadják, sem pedig át nem váltják. Bucsuzunk el tehát mindenki tőle s december 31-én menjünk el a huszások és négykrajcárosok temetésére. Az aranyvaluta lengjen porai felett!

(Eltűnt suhancok.) Tokajból írja levelezőnk: *Roskovics Ferenc* és *Veres András* suhancfiúk a szülei háztól már vagy 6 hete lesz, hogy eltűntek, s mai napig sem kerültek elő.

(Kludsky Károly) Európa legnagyobb állat sereglet zoológiai cirkuszával városunkba érkezett és naponta délután 4 és este 7 órákor nagy előadást tart. Különösen kiemelendő a műsorból egy idomított óriási elefánt előadása, mely itt még soha sem volt látható. Bővebbet a falragaszok és lapunk hirdetési rovatában foglalt jelentés nyújtanak, melyre felhívjuk olvasóink b. figyelmét.

(Végzett képezdés) alkalmazást keres, mint nevelő úri háznál, esetleg mint írnök, ügyvédi irodában. Cim a kiadóhivatalban.

(Uj cipő üzlet). *Rózsásy Lajosné* az újonnan épített *Kincsesy-féle* házban cipő-raktart nyitott. Felhívjuk olvasóink b. figyelmét lapunk mai számában foglalt hirdetésére.

(Rika sorsjegye.) A népszínház legújabb eredeti operettjével: *Márkus József* és *Szabados Béla* „Riká”-jával sokan csináltak főnyereményt. Legelőször is maga a közönség nyert egy jóízű operettet, mely egy mulatságos, derült estét szerez neki; a népszínház igazgatója egész sorát a zsúfolt házaknak; az operettben szereplő színészek pompá- szerepeket s a szerzők, a dícsőségen kívül, mely a magaslatú kritikákban kijutott nekik, csengő aranyokat, melyeket tantermekben szedgetnek fel a színház lőpénztárából. És ezt előre meg lehetett volna jósolni. Hiszen az operett maga is egy főnyereményen fordul meg a librettistának, ha nem is Heine-i, de egy Heintze-i ötlete támadt és egy cigányleánnyal: *Rikával* megüti az osztálysorsjátékunk hatvanezer koronás főnyereményét s ebből származnak azok a jóízű, bohókás jelenetek, melyek egész estén át kacagtatják most a népszínház közönségét. Ime, mi mindennek nem jó az osztálysorsjáték! A szép *Rika* bizonyára hálával fog visszagondolni arra az osztálysorsjegyre, melyen közönség, színház, szerzők és ő maga is nyert. Nem csodálók, ha az operett zeneszerzője, *Szabados Béla*, aki olyan pompás melódikkal fűszerezte a legújabb magyar operettet, még egy kuplét szöve belé, melynek ez lenne a refrainje:

Emberek siessetek
Ostálysorsjegyet vegyetek,
December hatodika
Lesz a sorshúzás napja,
Hullanak a százezrek
Siessetek! Vegyetek!

Irodalom.

A sárospataki ev. ref. főiskola értesítője.

Beküldetett hozzánk a sárospataki ev. ref. főiskolának az 1894/95. iskolai évről *Finkey József dr. akadémiai és Szinyei Endre* gimnáziumi igazgatók által összeállított s a főiskola egyes épületeit

és helyiségeit képekben is feltüntető, igen érdekes irodalmilag pedig értékes értesítője;

A terjedelmes, 289 lapot tartalmazó kötet első sorban a hírneves „alma mater”-nek rövid történetét ismerteti, amely szerint a főiskola közvetlenül a mohácsi vész után *Perényi Péternek*, az ország akkori főkapitányának és koronaőrnek köszöni alapítását, aki főuraink közül legelsőbben csatlakozott a vallásújításhoz. A tanintézet első vezető-férfia *Kopácsi István*, előbb ferencendű szerzetes, ki társával, *Sztáray Mihályval* együtt, mindjárt kezdetben áttért az új hitre, Az iskola fejlődését különösen *I. Rákóczi György és neje Lorántfy Zsuzsanna* biztosította, részint belső szervezés, részben pedig nagymértékű pénzületi és birtokadományozás által, úgy hogy az egykoruak azt a *Rákócziak iskolájá-*nak nevezték.

Lorántfy Zsuzsanna és fia, II. Rákóczi György elhalálása után szomorú idők következtek a főiskolára; mert az utobbinak özvegye, *Báihory Zsófi* fiával, *Ferenc* cel együtt visszatérvén a r. kat. vallásra, 1671-ben az iskolát mindenféle épületeivel és birtokaival együtt a jezsuitáknak adományozta, a tanulókat és tanárokat pedig elűzte.

Hosszu helyről-helyre való vándorlás és sok viszontagság után azonban, 1706-ban, *II. Rákóczi Ferenc* szabadságharca alatt, ismét visszanyerte javait s azóta nem volt kénytelen vándorolni a muzsák serege.

Még egy ízben fenyegette a megsemmisülés veszedelem az „alma mater”-t; de az is szerencsésen elvonult felőle. Ugyanis *III. Károly* 1714-ben megparancsolta, hogy a protestánsok a nem articularis helyeken levő összes alapítványait, jövedelmeiket és alapjaikat bocsássák vissza a r. kat. egyháznak, illetőleg tanítórendeknek, s minthogy *Patak* sem volt articularis hely, Zemplén-vármegye egy küldöttség által, és pedig karhatalommal kívánta volna a rendeletet foganatosítani, azonban a főiskola kapuit ellük elzárták s a feltámadt népesség, különösen az asszonyok, a küldöttséget minden karhatalommal együtt visszaverték, a király pedig, sok könyörgés után, de főleg az angol és porosz király és Sveic közbenjárására Sárospatakot is articularis helynek deklarálta s a főiskolát szerzett jogában megerősítette. E királyi kegyelem s majd később az 1790/91-iki törvényhozás nyitotta meg előtte a nemzeti irányú békés fejlődés útját, amelyen ugyszólván az egész magyarországi ref. közönség támogatta adományaival és alapítványával.

Az alapítványok között legnagyobb a *Vay József és Horváth Máriaé*, amelyek legfőbb tényezői annak, hogy a főiskola gimnáziumával, teológiai és jogi akadémiájával a hazai tanintézetek között most is tekintélyes helyet foglal el, hol 30 tanár hirdeti a tudomány ígét, akik bokros teendőik mellett az irodalom terén is igen számottevő tevékenységet fejtenek ki.

Az 50,000 kottéból álló rendezett könyvtár mellett a tanárok és tanulók használatára külön díszes olvasótermek vannak berendezve, folyóiratokkal és bel- és külföldi lapokkal bőven ellátva; működik 13 ifjúsági egyesület, közöttük a régebbi időben különösen híres énekkar, olvasókör, betegsegélyező egyesület stb. Ez utobbinak minden gimnáziumi és akadémiai tanuló kötelezett tagja s 2—3 ft tagsági díjért kiki ingyen kap gyógyszereket. Van a főiskolának — több mint egy század óta — külön orvosa s ma már egy kitűnően berendezett kórháza is. Táptintézete 2—300 ifjura van berendezve, hol a szegény jó tanulók ingyen, mások 20, 40, 60 ft évi díjért tisztességes ellátásban részesülnek. Érdekes, hogy a táptintézetben a múlt évben mi mindent fogyasztottak el. Elfogyott többek között 15,207 darab három kilos kenyér, 86 mázsa marhahús: 24.6 m. disznóhús, 34 m. paszuly, 89 m. burgonya, 15 m. lencse, 2000 fej káposzta, 21,474 db. zsemlye stb. A muzsáfiik sokat esznek!

A múlt év egyik legnevezetesebb eseménye, hogy az egyházkerület s ezzel a főiskola főgondnokául megválasztották *Vay Béla* bárót, a főrendiház jelenlegi alelnökét; tanári kara is 4 új erővel szaporodott, és pedig az akadémián *Finkey Ferenc dr.* al, a gimnáziumban *Rácz Lajos dr.*, *Ellend József* és *Csontos Jézseffel*. Egy nagyobb alapítványban is részesült a főiskola, reahagyván *Mudrány András* mintegy 50,000 ft értékű vagyonát.

A főiskola elüjárósága 4 tagból áll; egyházi főgondnok *Kun Bertalan* püspök algondnok *Fejes István* f-zempléni esperes, a s.-a.-ujhelyi költő-pap,

világi főgondnok *Vay Béla* báró, főrendiházi alelnök, algondnok *Dókus Gyula* cs. és kir. kamarás, Zemplén-vármegye főjegyzője. — Az akadémián 17 tanár működött s a hittanhallgatók száma 42, a joghallgatóké pedig 69. A gimnáziumban működött 14 tanár, a tanulók száma 446, akik közül 128, tehát mintegy 31% kapott egy vagy több tantárgyból elégtelen tanjegyet. Ez az eredmény amily feltűnő, époly szomorú is, mert vagy a tanulók képességének fogyatékoságára, hanyagságára, vagy a fegyelem lazaságára, vagy pedig egyéb, rajtuk kívül álló hiányosságra enged következtetni. Reméljük, hogy a főiskola elüjárósága e nagymértékű hátramaradásnak okairól már bizonyára szerzett kellő felvilágosítást s nem kételkedünk benne, hogy megfelelően intézkedett is.

Nem érdektelen a főiskola vagyoni állapotát 1784. és 1894. évekről feltüntető mérleg sem. — A főiskola vagyona 1784-ben 131.656 ft 56 kr, — 1894-ben már 1.204.248 ft 46 kr, értékét képvisel. — A bevétel 1894-ben 168.462 ft 54 krt, a kiadás pedig 166.279 ft 28 krt tett.

Sajnáljuk, hogy tér és idő hiánya miatt bővebb ismertetést nem adhatunk. Ajánljuk azonban, hogy akit érdekel, szerezzze meg és olvassa el a terjedelmes füzetet, mert az mint érdekes és tanulságos olvasmány is számot tesz.

—i —f.

Az „Adalékok Zemplén vármegye történetéhez” c. irodalmi vállalatunknak 3. (december-havi) füzete a következő tartalommal jelent meg: 1. Egy hatalmas olygarcha a XVI. századból. Irta: *Doby Antal*. — 2. Zemplén-vármegye politikai és helyrajzi ösmertetése. (Folytatás.) Latinból fordította: *Matolzi Etele*. — 3. Történeti jegyzetek Zemplén-vármegyéről. (Folytatás.) Latinból fordította: *Kapás L. Aurél*. — 4. Adatok Bottyan község történetéhez. (Folyt. és vége.) Közli: *Lajda József*. — 5. Gálszécsi régiségek. I. Közli: *Inatho Emil*. — 6. Hol volt „Rozgyel” község? Közli: *Dongó Gy. Géza*. — 7. A zempléni nemes vitézek emlékoszlopánál. (Alkalmi beszédek 1821-ből.) Közli: *Benyóvszky Ernő*. — 8. Görgey Arthur levele Kazinczy Gáborhoz. Közli: *Paszlavszky Sándor*. — 9. Megjegyzések az „Adalékok” 1. füzetében közzétett „Diplomatikai Szótár”-hoz. Irta: *Perlsberg Ede*. — 10. Hibaigazítások — i — f. — 11. Főnemesi és nemesi birtokos családok Zemplénben. — 12. Csarnok: „Congeries Jovialium” avagy mulattató tréfás elbeszélések halmaza. Irta: *Karsa Ferenc*. — 13. A szerkesztő póstája. — 14. A kiadóhivatal póstája. — Az „Adalékok” 3. füzetét mindazoknak, kik az 1. 2. füzetet megtartották, elküldöttük. Ha akaratlanul egy, vagy más helyre a füzetek meg nem érkeznének, hozzánk intézett levelezőlapra rögtön gondoskodunk az elmaradt füzetek utánküldéséről. Uj előfizetőknek példányokkal még szolgálhatunk.

A „Zemplén” kiadóhivatala.

Az Athenaeum Képes-Irodalomtörténetéből megjelent a 36-ik (utolsó előtti) füzet olyan gazdag tartalommal s olyan dúz illusztrációval, kezdettől fogva nem szűnő érdeklődést kelt e nagy vállalat iránt. A mostani füzetben *Beöthy Zolt* főszerkesztő befejezi *Jókai Mórról* s a forradalom utáni regényirodalomról az előbbi füzetben megkezdett szép értekezését. A 2-ik cikkely egészen Madáchnak van szentelve, kinek *Ember Tragédiájáról* — *Alexander Bernát*, ez az eszes és szellemes filozófiai író sok eredetiséggel olyan tanulmányt ír, mely méltó feltűnést fog kelteni. Ugyanő ír a füzetben a forradalom utáni drámairodalomról rövidebb, összefoglaló cikkelyt. A füzet utolsó cikkelyét az 1830—1867. évek közé eső műfordításról — *Radó Antal*, maga is jeles műfordító, írta. A szövegekhez közt találjuk *Jókai svábhgyi nyaralójának* s egy *Beöthyhez* írt legújabb levelének mását, mely utóbbi tartalmilag is rendkívül érdekes. A szövegben vannak még *Vas Gereben*, *Degré Alajos*, *Beöthy László*, *P. Szatmáry Károly*, *Vadnai Károly*, *Vadnai Károly*, *Madách Imre*, *Szigeti József*, *Dobsa Lajos*, *Rákosi Jenő*, *Szabó István* arcképei, egy cimkép, s *Madách dolgozószobája*. Külön mellékletekül van a füzethez csatolva *Jókai 1893-iki arcképe* és *Deák Ferencnek* egy nagyérdékű, *Zichy Antalhoz* intézett eddig kiadatlan levelének hasonmása. — A három év óta folyó nagy vállalatból még csak egy füzet van hátra, melyben még egy cikkely s a két kötethez tartozó képjegyzékek, név- és tárgymutató címlapok s az előző lezáró két érdekes kézirati melléklettel.

Az 1848—49-iki Magyar Szabadságharc Történetét c. nagy illusztrált munkából most jelent meg a 48-ik füzet, amelyben *Graza György* a téli hadjáratot beszéli el az ő szokott élénk és megkapó modorában. A füzet képei ezek: *Huszár tarysoly a szabadságharcból* (a *Kralth* gróf gyűjteményből) *Honvéd fogolytisztek névaláírása* 1849-ből, *Rohonczy Lipót a Károlyi huszárezredese*. — Komáromnál 1849. jul. 2-án vívott csata térképe. Az aradi vesztőhely upotheozica. — *Haynau és Paskievits herceg*. — *I. Ferenc József* bevonulása Győrbe, 1849. jun. 28-án. A piskii emlék a gerendadarab az 1849-iki piskii hídból, *Kiss Ernő* tábornok kávéoszeszége. *Megrendelhető Lampel Róbert* könyvkiadónál (Budapest, Andrássy-ut 21. sz.) vagy *Lövy Adolf* könyvkereskedőnél, S.-A.-Ujhelyben.

Kézi munkák,

és férfi fehérneműek, kesztyűk és harisnyák, eső-ernyők, téli alsó-ruhák, bluzok, kötések, leány és fiu gyermekruhák, selyemkendők, schawlok és nyakkendők, toilet cikkek, ruha-, haj- és fogkefék, fésűk és hajtűk, csipkék, himzéseik és szallagok és sok más e szakba vágó cikkek dús választékban, szolid kiszolgálattal mellett kaphatók:

valamint ahoz való selyem, gyapott és pamutok, plüschök, Congre kanevák, női

KLEIN PÁL

divat- és rövidaru üzletében

S.-A.-Ujhely

Rákóczi-utca (Kis-piac).

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Igen tisztelt szerkesztő úr!

A hírneves Tarnóczy-féle gyárból megrendelés folytán egy hatszáz forint értékű vízfecskendőt kapott Kesznyéten község. Két tűz esetén ezen drága szerszám hasznavehetetlensége bebizonyulván, lépéseket tett a község előjárósága fent nevezett cégnél — becserélés utján ki-egyenlítés eszközésében. Nagy Sándor dr. országgyűlési képviselő úr közbenjárása folytán, a falusi viszonyokat, építkezéseket és a célt tekintve, előnyös cserét váltott Kesznyéten a gyárral.

Ama hatszáz forintos — legkevesebb 20 embererővel — mozgatható-gép helyett adott a gyár három darab könnyű járásu, három személy-zettel már működésbe hozható fecskendőt, melyek közül kettő 9 méter mélységből szívja és mind három 22—30—32 méter magasra vagy távolságra osztja a vizugarakat.

A gyár részére pótlék nem követeltetett, csupán a szállítási és személyes eljárás költségek kerültek 60—70 forintba, melyet a község szívesen elvisel, csak hogy hasznavehetetlen szerszámjáról menekülhetett.

Jelen közleményre egy oldalról a gyár iránti köteletségérzet, más oldalról a közönség érdeke indított; használni akarván e szerény értesítéssel.

Kesznyéten, 1895. nov. 25.

Bartha János.

Tanügy.

Nyugalomba vonult tanítónő. Több mint husz éven át egy pályán működni, s ami több, érdemmel működni, már önmagában is tiszteletet parancsol. Annival inkább áll ez, ha a rögzött tanítói pályáról van szó, melyre valamely tanító vagy tanítónő jeles működése által a haza javára a művelt embereknek egész seregét nevelte. Reichardt-Goldberger Ernesztin, a s.-a.-ujhelyi „statusquo“ izr. hitközség népközlőjének érdemes tanítónője ez, ki most 21 évi áldásos működése után a jól megérdemelt nyugalomba vonult. A tan- és nevelésügy terén ennyi éven át folytatott működése valóban dicséretreméltó. A tanítói kar-nak díszére vált és azon buzgalom és ernyedetlen szorgalom, melylyel szent kötelességét teljesítette, minden tanítónak mintául szolgálhat. Távo-zása az iskolára nézve veszteség. A hitközség a nyugalomba vonult tanítónőnek állami nyugdíját eredménydus működésének elismerésül rendez évi segélylyel felemelte. A mult hó 29-én sirva búcsúztak el tanítványai szeretve tisztelt tanítónőjüktől, mely alkalommal Markstein Erzsébet V. osztályos tanuló társainak nevében egy értékes emléktárgyat adott át s szép búcsuzó beszédet intézett hozzá, melyre a távozó tanítónő megalománnyal válaszolt. A mindenható még sokáig tartsa e derék nyugalmozott tanítónőt testi és lelki épségben. K.

Vármegyei Hivatalos Rész.

23205. szám. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabirónak.

A ragadós száj- és körömfájással fertőzött törvényhatóságoknak területéről származó sertéseknek Bécsbe való szállítását szabályozó 84262. számú földmívelésügyi minisiteri intézkedést alábbi másolatban — hivatkozással f. évi 21664. sz. a. kelt felhívásomra — közhirrététel és a megfelelő intézkedések megtétele végett tekintetes főszol-gabiró urnak kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1895. november 14.

Matolai Etele, alispán,

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. minisiter 84262. sz. Valamennyi törvényhatóságnak. Közhirrététel és megfelelő intézkedések megtétele végett értesitem a törvényhatóságot, hogy az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság f. évi október hó 29-én 103039. sz. a. kelt hirdetménye szerint az oly magyarországi törvényhatóságoktól származó sertések, amely törvényhatóságok ellen az alsó-ausztriai cs. kir. helytartóság ragadós száj- és körömfájás miatt a f. évi október hó 19-én 79708. sz. körrendeletben (276. sz. Allategészségügyi értesítőben) felsorolt forgalmi korlátozásokat tartja fenn; csak is kizárólag a „Productiv Gesellschaft de Wienes Fleischselcher“ című szövetkezet és Ziegler József bécsi vágóhidjára szállíthatók ugyanazon feltételek mellett, mint amelyek a sertésvészszel fertőzött területekről származó sertések szállítása tekintetében érvényben vannak. E feltételek a f. évi július hó 7-ikén 44394. augusztus hó 24-ikén 60169. és szeptember hó 10-én 66373. sz. alatt kiadott körrendeletekben (188,230 és 245. szám állategészségügyi értesítőben) vannak közzé téve.

Az alsó-ausztriai helytartóság elől idézett hirdetménye szerint, továbbá, ha a ragadós száj- és körömfájás miatt forgalmi korlátozások alá vett törvényhatóságokból származó sertéseken a Pro-ductiv Gesellschaft részére felállított ideiglenes

rakodóra való kirakás alkalmával száj- és körömfájásban beteg állat találatnak, a szállítmány ki-zárólag csak is ezen szövetkezet vágóhidjára szállítandó és élő állapotban Ziegler József telepére többé át nem vihető. Végül tájékoztatás végett köz-löm, hogy a ragadós száj- és körömfájás miatt az alsó-ausztriai helytartóság a f. évi október hó 19-én 79708. sz. a. kelt körrendeletben (176. sz. értelmében) közzétett következő törvényhatóságok ellen tart fenn forgalmi korlátozásokat: Arad, Arva, Bács-bodrog, Baranya, Békés, Bihar, Borsod, Csanád, Csongrád, Esztergom, Fehér, Gömör Kis-hont, Győr, Heves, Hunyad, Jász-Nagy-Kun-Szol-nok, Komárom, Krassó-Szörény, Liptó, Nógrad, Nyitra, Pest-Pilis Solt-Kis-Kun, Pozsony, Somogy, Sopron, Szabolcs, Temes, Tolna, Torontál, Vesz-prém, Zala vármegyék, valamint Arad, Zombor, Baja, Szabadka, Sopron, Komárom, Ujvidék, Pécs, Pozsony, Nagyvárad, Székesfehérvár, Győr, Kecskemét, Temesvár, Versecz, Pancsova, Hódmező-vásárhely és Szeged városok ellen. Budapest 1895. november hó 5-én. A minisiter megbízásából Liphay s. k.

23048. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Ezen intézkedés a jegyzői kar, járások főszolgabirói, tisztii főügyész és vármegyei gazdasági előadóval tudomás és alkalmazkodás czéljából közöltetik.

S.-A.-Ujhely, 1895. november 13.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi m. kir. minisiter 1404. eln. szám. Korrendelet valamennyi törvényhatósághoz. Több törvényhatóság részéről kérdés tétetvén, hogy mily eljárást kell követni abban az esetben, ha valamely község határában más községekben lakó egyének vesznek és kezelnék földbirtokot vagy kisebb parcellákat, — a következőket ren-delem: Minden földterület, annál a községnél irandó össze, melynek határában fekszik. Ha az illető egyének netalán más község határában is van gazdasága, az a körülmény egyszerű megjegyzésként vezetendő az I. a. kérdőív VII. vagy VIII. pontja alá. Abban az esetben, ha valamely birtok vagy parcella tulajdonosa vagy bérlője nem lakik a községben; különbséget kell tenni, hogy van e állatállomány vagy egyéb felszerelés a birtokon vagy nincs. — Ha nincs, s a birtoknak úgy egész terjedelme mint mivelés ágak szerinti megosztása a kataszteri földkönyvből, esetleg a mezőőrök közbejöttével, minden kétséget kizárólag megállapítható, a gazdálkodó megidézése elmaradhat. Ha ellenben a birtokon gazdasági felszerelés vagy állatállomány található s így pontos adatokat csak a gazdálkodó egyén, vagy megbízottjának bevallásából lehet meríteni, más községi lakosok is megidézhetők, illetve szükség-e esetén megidézendők, természetesen érintetlenül maradván az általános utasítás 3. pontjának azaz intézkedése, hogy értelmes gazdák és állattulajdo-nosok a saját gazdájukról illetőleg állatállomá-nyukról az I. a. (I. b.) számú kérdő ívet maguk is kitölthetik. Megidőzésnek törvényes alapja az 1895. évi VIII. t. cz. 6 §-ában fekszik. Ez az adatok bevallásáról szól; bevallás pedig (az ép most említett írásbeli bevallástól eltekintve) csak is úgy történhetik, ha az illető, vagy megbízottja az összeíró hatóság előtt megjelenik. Ugyan e szakasz értelmében a makacs meg nem jelenés kihágásának minősítendő, mert az illető az össze-írásnak kellő időben való befejezését ezzel tény-leg szándékosan megakasztja. Budapest, 1895. évi november hó 2-án, Bedő s. k. államtitkár.

23650. szám. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Az összes törvényhatóságok területéről származó sertéseknek Perlesz József és társa budapesti szalámigyáros cég gyártelepére való szállítását engedélyező és a szállítás módzatait megallapító 847431. számú földmívelésügyi minisiteri intézkedést fejből másolatban, minél szélesebb körben való közhirrététel és a kirendelt szakértők, valamint a marhalevékezézők megfelelő utasítása végett kiadom.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Földmívelésügyi magyar királyi minisiter. — 84743/II. szám. Valamennyi törvényhatóságnak (Budapest fő- és székváros kivételével) Minél szé-lesebb körben való közhirrététel és a kirendelt szakértők és marhalevékezézők megfelelő utasítása végett értesitem a közhirrététel, hogy Perlesz József és társa budapesti szalámigyáros cégnek (Buda-pest IX. kerület soroksári utca 17. szám) engedélyt adtam arra, hogy folyó évi november hó 10-től 1896. évi márczius hó 15-éig Magyarország egész területéről, tehát a sertésvészszel, orbánczczzal vagy száj- és körömfájással fertőzött s emiatt zár alá vett községekből is azonnal eszközözendő leölés és feldolgozás végett egészséges hizott nehéz serté-eket szállíthasson vasuton Budapestre a Ferencz városi rendező pályaudvar petroleumraktár rakodójába, onnan pedig lófogatu kocsikon közvetlenül a Ferencvárosban levő gyártelepére. Ily sertések a feladó állományon a feladás előtt a kirendelt szak-értő által megvizsgálandók, s azon esetben, ha a

szállítás valamely sertésvészszel, orbánczczzal, vagy száj- és körömfájással fertőzött területről történ-nék, a szállítmány marhalevelei jelen rendeletem-re való hivatkozással állítandók ki s ez esetben a szállítást használt vasuti kocsi riktó színű „Fer-tőzés gyanujában álló állatok“ felirattal látandó el. A petroleum-rakodóra érkező sertések az említett telepre addig el nem szállíthatók, míg a székes főváros által kirendelt állatorvos a sertéseket meg vizsgálta és azok elszállítására engedélyt nem adott. A szállításra használt lófogatu kocsik a telep ud-varát el nem hagyhatják, míg ott az illetékes ha-tósági közeg jelenlétében alaposan fertőtlenítve nem lettek. Kelt Budapesten, 1895. november 28.

Daranyi s. k.

22656. szám. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabirónak.

A nm. belügyminisiter folyó évi 95.001. sz. intézkedését másolatban tudomás és alkalmazkodás s a legszélesebb körben való közhirrététel végett kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1895. november 18.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

Magyar kir. belügyminisiter. 95001. eln. szám. Az összes vármegyei és városi törvényhatóságnak. A pénzügyi m. kir. minisiter úr mult hó 27-én 77795. szám alatt kelt átiratában közölte vélem, hogy az ausztriai értékű 20 kros ezüst váltópénz, valamint az ausztriai értékű 4 krajczáros részváltópénz az állami pénztáraknál és hivataloknál már csak 1895. évi december hó 31-ig fogadtatik el, — és hogy ezek az érmeek 1895. évi december hó 31-ike után sem névértékben, sem anyagértékük megtérítése mellett többé sem fizetési képen el nem fogadtatnak, sem át nem váltatnak. Midőn erről a törvényhatóságot mult évi november hó 23-án 96791. szám alatt kelt korrendelet kapcsán érte-sitem, egyúttal felhívom a törvényhatóságot, hogy a megjelölt záros határidő nyilvántartására és el-mulasztásának káros következményeire alkalmas módon a törvényhatóság lakosságát újból is figyel-meztesse. Budapest, 1895. november hó 5-én, a minisiter helyett: Laskóczy Imre államtitkár.

23,206. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

A 10 járási főszolgabirónak.

Szarvasmarháknak Magyarország területéről Tirol és Voralbergbe való bevitelét szabályozó 85474. számú földmívelésügyi minisiteri intézkedést másolatban, hivatkozással folyó évi 3757. szám alatt kelt felhívásomra haladéktalan közzététel vé-gett tek. főszolgabiró urnak kiadom.

S.-A.-Ujhely, 1895. november hó 12-én.

Matolai Etele, alispán.

Másolat.

85474/III. sz. Földmívelésügyi m. kir. minis-ter. Valamennyi törvényhatóságnak. Folyó hó 12-én 9988. sz. a. körrendelet kapcsán haladéktalan közzététel végett értesitem a közhirrététel, hogy az innsbrucki cs. kir. helytartóság folyó évi október hó 24-én 26151. sz. a. kiadott hirdetménye szerint a szarvasmarhák, juhok, kecskék és sertéseknek Magyarország egész területéről Tirol és Voral-bergbe való bevitelét a ragadós száj- és körömfájás miatt, egyelőre megtiltotta. Budapest, 1895. évi november hó 5-én. — A minisiter megbízásából: Liphay s. k.

3281. sz. Zemplén-vármegye kir. tanfelügyelbőjtől.

Felhívás.

Magyarország tanítói, tanári s egyéb köznevelési egyesületeihez és testületeihez.

Közeledik Magyarország tanítással és neve-lással foglalkozó polgárai miléneumi nagy gyűlé-sének. a II. Országos és Egyetemes Tanügyi kongresszusnak ideje.

Sietünk kell tehát azon lépések megtételé-vel, amelyek a kongresszus sikerét, rendezésének zavartalan menetét biztosítják. A kongresszus tárgyalásának beható előkészítésén kívül külön-ösen szükséges most arról gondoskodni, hogy a köznevelés munkái egyetemes gyűlésének fényes és impozáns sikere a tagok tömeges rész-vétele által is biztosítottassék.

Tisztelettel kérjük ez okból az országos és vármegyei köznevelési egyesületeket, valamint az iskolai, tanítói s tanári testületeket, mint a melyek eddig is magukénak tekintvén az ügyet, buzgó tevékenységet fejtettek ki a gyűlés előké-sztésében, hogy tagjaikat a kongresszuson való részvételre felszólítsák s a jelentkező tagokat a rendezőbizottság elnökségének bejelenteni szives-kedjenek.

Tájékoztató és esetleges félreértések kikerü-lése végett szükségesnek véljük a következőket megjegyezni:

1. A folyó 1895. évi április 11-én tartott országos szervező gyűlés határozmányai szerint a kongresszus szabad részvétel alapján létesül s így abban az egyesületek részéről képviselők helye nincs.

2. A kongresszusnak tagja csak az lehet s a nyújtandó kedvezményekben csak az részesülhet, aki a 2 ft tagsági díjat lefizette.

3. Minden tagnak jogában áll a kongresszus bármely szakosztályában és annak összes ülésében tanácskozni és szavazni.

A tagsági jelentkezések és tagdíjak december végéig a rendező-bizottság pénztárosához Manricz Rezső főreáliskolai igazgató urhoz (Budapest, VI. Lónyay-utca 18.) küldendők. A jelentkezés csak a tagsági díj lefizetése esetén érvényes.

Egyéb értesítések és kérdézködések a rendező bizottság titkári hivatalához (Nagy László, főtitkár, Budapest, József-körút 85) intézendők.

Hogy a II. Országos és Egyetemes Tanügyi kongresszus iránt országszerte mutatkozik az érdeklődés, s annak megtartása szép sikerrel biztat, eddig is a tanári s tanítói egyesületek minden áldozatra kész, buzgó tevékenységének köszönhető; azért bizton hiszszük, hogy e felhívásunkban előadott kérelmet is buzgón fogják felkarolni s minden erejükkel odahatni, hogy a tanítók, tanárok s nevelők gyűlése mind tárgyalásainál, mind tagjainak szamanál fogva kiemelkedő pontja s maradandó emléke lesz a milléniomi mozgalmaknak.

Budapesten, 1895. október 24.

A második Országos és Egyetemes Tanügyi Kongresszus rendező-bizottsága nevében:

Nagy László, Dr. Heinrich Gusztáv,
tanítóképző tanár, főtitkár. egyetemi tanár, elnök.

5556. sz./I. 95. A szerencsi járás főszoigabirójától.

Pályázati hirdetés.

A lemondás folytán üresedésben lévő szerencsi adójegyzői állásra pályázatot hirdetek.

A javadalom áll: 1. készpénzfizetés 400 ft, 2. lakbér 100 ft, 3. a megyeileg megállapított munkadíjak.

Felhívom tehát a pályázni kívánókat, hogy az 1883. I. t. cz. 6. §. szerint felszerelt kérvényeiket hozzám folyó évi december hó 30. napjának d. u. 5 órájáig annál inkább adják be, mert a később beérkező és hiányosan felszerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjául december hó 31. napjának d. e. 10 óráját Szerencs község házához tűzöm ki.

Szerencs, 1895. évi november hó 24. napján.
Matolay Béla, főszoigabiró.

A szerkesztő postája.

Sz. 6. Az átadott folyamodás koránt sem „csodabogár”, hanem egy idegen ajku iparos-embernek veritékes magyarsága; ezért, nézetünk szerint, az a folyamodás nem is kigunyorlásra, sőt inkább dicséretre érdemes. — Az írást alkalmilag visszaszolgáltattuk.

E. — Budapest. (Izabella-utca.) Minden második héten.
A „Zenélő Magyarország” kiadóhivatalának levélben válaszoltunk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.
Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Hirdetések.

Meszes talajra Rupostis Monticola és Gamag Coudere, valamint Portalis alagok szálló ojtványok nagy választékban vannak **Elek Kálmánál Sajó-Szentpéteren.**

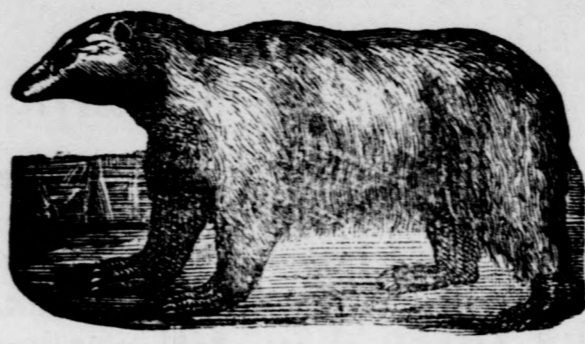
Tk. 2263./895. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hujdics János végrehajtatónak Öv. Hujdics Andrásné árverési vevő elleni 843 forint tékekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a nagy-mihályi kir. járásbíró) területén lévő Krasznóc községben fekvő a krasznóczi 23. sz. tjkvben A. I. 1-15. sor, 127-128, 222, 274, 324, 400, 436, 4*3, 541, 577, 635, 688, 737, 805, 883. és 951. hr. sz. a. foglalt és Hujdics Andrást tulajdonul jegyzett, az 1895. évi április 22-n megtartott árveréskor öv. Hujdics Andrásné szül. Pasztir Erzsébet által megvett ingatlanra a viszárvést 930 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi december hó 30. napján megjelölt 10 órákor Krasznóc község bírja házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 93 forintot készpénzben, vagy az 1881. LX-ik törvényezikk 42-ik szakaszában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám a kelt igazságügymin. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál Nagy-Mihályban, 1895. évi november hó 19. napján.
Ferecny Sándor, kir. abiró.

S.-A.-Ujhelyben a Kossuth-utczán, az ev. ref. temető szomszéd-ságában mindennap megtekinthető a Kludsky Károly-féle Európában legnagyobb

ÁLLATSEREGLÉ

és

ZOOLOGIAI CZIRKUSZ

saját óriási kiállítású csarnokában, hol **1500 személy** foglalhat helyet. Képviseelve a világ minden nevezetesebb állatja.

Különösen kiemelendők: egy óriási elefánt, 10 db. kitűnő szep oroszlán, köztük egy anya oroszlán három oroszlánfiokkal. Királytigris, Jaguár, Parducz, Leopárd Jegesmedve, Puma, 2 fekete párducz (ritkaság!) 1 Nébel parder. (Felis macroscelis). Európában páratlanul áll, mely sem állatkertben, sem állatseregletben nem található. Egy zebra. Egy gnu-ló szarvakkal. Mindkettő Afrikából. Mufflon. Antilope. Kőszáli zerge. Medvék. Farkasok. Hiénák. Sakalok. Angora macskák. Óriási kigyók. (Boa constrktor.) Krokodilok. 20 majom. Papagályok. Ragadozó madarak stb.

Naponta délután 4 órákor és este 7 órákor nagy előadás és etetés tartatik.

Az előadások műsora:

1. Elővezetése Nelli csodaelefántnak „Bosco” orosz telivérrel, egyedül a maga nemében elővezetve s idomítva Kludsky igazgató által.

2. Az oroszlánok között előadva Mister Carlo állatszelidítő által.

3. Elővezetése az óriási medvék és farkasoknak Kludsky igazgatóé által.

4. Vadászat párduczokra és ezüst oroszlánokra égő arbronsokon át. Elővezetve az igazgatóé által.

5. Előmutatása és magyarázata az óriási kigyók és krokodiloknak, Madame Filippo.

6. Etetés.

Belépti-díj: I. hely 50 kr., II. hely 30 kr., karzat 20 kr.

Vágni való lovak vétetnek.

A csarnok eső, szél és léghuzam ellen védve van.

Tisztelettel:

Kludsky Károly,

tulajdonos és igazgató.

Tk. 3848./1895. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A homonnai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Szulovits Ábós végrehajtatónak Zján János végrehajtást szenvedő elleni 128 ft tékekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a homonnai kir. járásbíró) területén lévő a krasznibródi 81. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. 1-21. sorszám alatt foglalt ingatlanból B. 19. sorszám alatt Zján Jánost illető bir tokjutalékokra az árverést 26 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1895. évi december hó 5. napján d. e. 9 órákor Krasznibródon a községi bír. magánházána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 2 forint 60 krajczárt készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymin. rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Homonnán, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál 1895. évi szeptember hó 11. napján.

Mauks, kir. albiró.

Tk. 3865. sz. 1895.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Inhat György végrehajtatónak Bancsónszki Péterné szül. Stefán Anna végrehajtást szenvedő elleni 100 forint tékekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén lévő Sztankóc községben fekvő a sztankóczi 25. sz. tjkvben A. I. 36. sor, 11. hr. és 16. ö. i. sz. alatt foglalt s 9/100 részben végrehajtást szenvedett Stidán Anna — 9/100 részben

ben kk. Stefán Mária, — 9/100 részben Stefán János, — 9/100 részben kk. Stefán Zsuzsanna, — 9/100 részben Andrejcsák János, — 9/100 részben Andrejcsák Mihály, — 9/100 részben kk. Andrejcsák József és 99/100 részben Stefán János tulajdonához tartozó ház, udvar és kert 245 ft., — egy a sztankóczi 88. sz. tjkvben A. I. 1-11. s. sz. a. foglalt egész urb. kültelek és tartozékai 9/100 részben Stefán Anna tulajdonát képező jutalékára az árverést 271 ft 75 krban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi február hó 5. napján d. e. 10 órákor Sztankócson a község bírja házána megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 24 forint 50 krajczárt illetőleg 27 ft 17 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. törv.-czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelete 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál. 1895. évi november hó 16. napján.

Dr. Matolay Gábor, kir. albiró.

Minden versenyt felülmuló olcsóság!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy az ujonnan épített Kincsessy-féle házban

Czipő-raktárt

nyitottam.

A n. é. közönség számos látogatását és pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel:

Rózsásy Lajosné.

Tk. 2004. sz. 95.

Idézési hirdetmény.

A nagy-mihályi kir. járásbíró, mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy Pereszlényi István ügyvéd által képviselt Czibur András és társa kérvényezőnek, az ismeretlen tartózkodású Pásztor Anton, Weinberger Mózes, Zboray László, Zboray Mihály, Zboray János, Zboray István, Palásti János, Szták Viktor, Szták Mária, Kuncza Mihály, Treornyák Józsefné, Grünwald Benjamin, Osztroiszky Antalné, Holopák Mihály, Holopák Mária, Holopák János, Kuharszki Andrásné, Holopák György, Vitkovics János, Vitkovics Gyula, Vitkovics Mária, Hlopák József és Hlopák Mihály tkkvi tulajdonosok ellentelekkönyvi kiigazítás iránti kérelmének tárgyalására 1895. évi december hó 21. napjának d. e. 9 órája ezen bíróságnál Nagy-Mihályba kitűzetett, és ismeretlen tartózkodású fent nevezett telekkönyvi tulajdonosok részére Fröhlich Gyula ügyvéd ügygondnokul kirendeltetett.

Felhivatik ennél fogva ismeretlen tartózkodású tkkvi tulajdonosok, hogy ügyüknek czélszerű védelme iránt a részükre kirendelt ügygondnokot kellően utasítsák, vagy a tárgyalásra személyesen avagy más megbízott által megjelenjenek, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit maguknak tulajdonítsák.

Kelt a kir. járásbíró, mint tkkvi hatóságnál Nagy-Mihályban, 1895. évi november hó 9. napján.

Ferecny, kir. albiró

Hirdetmény.

Alulírott ezenel közhírré teszem, hogy a vb. Lengyel János gálszécsi kereskedő csödtömegéhez tartozó és a csödleltár 2-283, 292-389 és 286-291. tétele alatt felvett 1219 forint 10 krra becsült fűszer és rövidárúk és bolti berendezés a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint csödbíró, 11558/895. polg. számú végzése folytán zárt ajánlati verseny útján elfogadatok adatik.

A zárt s 121 ft 91 kr. bánatpénzzel ellátott ajánlatok 1895. évi december hó 12-ig hozzám adandók be.

A fenti ingók becsáron alul eladatni nem fognak és a beérkezendő ajánlatok felett, esetleg azok mindegyikének visszatartásával is, a csödbíró fog határozni.

Az eladás tárgyat képező ingók meglete, mennyisége és minősége tekintetében a tömeg semmiféle szavatosságot nem vállal.

Gálszécsen, 1895. november hó 25-én.

Dr. Elek Imre,
tömeggondnok.

Arany érem Erdem érem
Pécs 1888. / Temesvár 1891.

Kárpáti mellszörp
köhögés ellen
mell- és tüdőbeteg részére.

Ezen szörp mell- és torokbajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható. Egy nagy üveg ára 80 kr., egy kis üveg 50 kr.

Kárpáti mellpasztillák.
Ezen pasztillák a Magas Tátrán található gyógyfüvek és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 25 kr.

Kárpáti mellthea.
Egy nagy csomag 40 kr., egy kis csomag 20 kr. Szintén kitünő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek. Valódi minőségben kapható a készítő, **Molnár Lipót** gyógyszerésznél **Kassán.**
S.-A.-Ujhelyben: Widder Gyula, Buday Akos és Kincsesy Péter gyógyszerésztársaikban.

Könyvü jövedelmező
KERESÉT
esetleges fix fizetés mindenki számára, ki törvényesen engedélyezett részletek és sorsjegykönyvek eladásával foglalkozni akar. Ajánlatok

FUCHS H.
váltóházhoz
Budapest, Kecskeméti u. 1.
intézendők.
Alapítva 1866.

Árverési hirdetmény.
Gróf **Andrássy Géza** ur ömeltósága tulajdonát képező **M. Laborcz mezőváros** határában fekvő földbirtok **f. évi decz. hó 19-én d. e. 10¹/₂ órakor Vécén** a központi irodában 1896. évi április 1-től több évre, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek **bérbe** fog adni.

A feltételek az igazgatóságnál megtekinthetők.
Vécse u. p. Gálszécs, 1895. november hó.
Az igazgatóság.

Árverési hirdetmény.
Alólírott ezenel közhírré teszi, miszerint **Lutvák Sámuel** kezei lakos által megvett, általa azonban át nem vett két ántalag tokaji 125¹/₂ liter szamorodni bor, 155 forint becsértékű, vevő kárára és rovására a m. kir. államvasutak homonnai állomásán **Dr. Kovalitzky Elek** kir. közjegyző ur közbenjöttével nyilvános árverésen el fog adni.

Az árverés megtartására határidőül **1895. évi december hó 5 ik napjának d. e. 11 órája** tűzetik ki, mely alkalommal az árverés alá bocsájtott bor a legtöbbet ígérőnek készpénz fizetés ellenében a becsáron alól is elfog adni.

S.-A.-Ujhely, 1895. november hó 25.
Grosz Móricz,
bej. kereskedő.

ÉRTESETÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség nagybecsű tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alttá közvetitem. — Szíves megkeresések alólírotthoz küldendők.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely, Korona u.

Elvállalok 3—500 darab meddő juhot igen jó füves buza szalmán kitelelni. — Ugyanott van **10—12** hectoliter tisztán kezelt almabor eladó.

Bővebben: **Pásztor Gyulanál**
Bacska u. p. **Bély** Zemplénmegye.

9849/p. 1895. szám.

Hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék az 1875. évi 35. t.-cz. 44. §-a értelmében felhívja mindazokat, akik S.-A.-Ujhelyben 1895. évi augusztus hó 10-én elhalt **Vályi István** volt s.-a.-ujhelyi királyi közjegyző tulajdonául írott és a s.-a.-ujhelyi 1494. számú tjkvben foglalt ingatlanságra a kir. kincstár javára 2000 frt erejéig zálogjogilag bekebelezett biztosítási összegre az 1874. évi XXXV. t.-cz. 173. §-ától fogva törvényes zálogjoggal bírnak, hogy követeleseit **3 hónap alatt** ezen kir. törvényszékhez annál is inkább bejelentsék, mert különben azok tekintetbe vétele nélkül fog a biztosítéki zálogjog törlésére nézve a hivatkozott törvény 43. §-a értelmében intézkedés tételni.

Sátoralja-Ujhely, a kir. törvényszéknek 1895. évi október hó 12-én tartott üléséből.

Seyfried József s k., **Kádass Andor** s k.,
elnök. jegyző.

292/jk. 95. szám.

S.-A.-Ujhely város előjáróságától.

Bérbeadási hirdetmény.

S.-A.-Ujhely város tulajdonához tartozó „Felső-zsolyomkai kőbánya” **folyó 1895. évi december hó 12. napján d. u. 3 órakor** a városháza tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen jövő 1896. évi január 1. napjától kezdődő hat egymásutáni évre bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a városházán alólírott jegyzőnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a leirási díjak lefizetése mellett meg is szerezhetők.

S.-A.-Ujhely, 1895. évi nov. hó 20-án.
Bataky Miklós, **Ujfalussy Endre,**
városi főjegyző. városi főbíró.

680/95. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tokaji kir. járásbíróóság 189. évi 5032. és 5034. számú végzése következtében **Székely Károly** ügyvéd által képviselt **Bárá Waldbóth Frigyes** javára **Szuva Márton** és neje ellen 500 frt és 254 frt 51 kr. s járulékaik erejéig 1894. évi december hó 15-én foganatosított biztosítási végrehajtás útján lefoglalt és 848 forint 60 kr-ra becsült szarvasmarhák, lovak, sertések, szekerek, széua, szalma, életneműek, tűzifa, 1 lokomobil és háziutorkókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a tokaji kir. bíróság 4981/1895. számú végzése folytán 180 frt tőkekövetelés, ennek 1895. évi aug. hó 1. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 141 frt 18 kr-ban bírósággal már megállapított költségek erejéig **E.-Horváthban Szuva Márton** és neje lakásán leendő eszközésére 1895. évi november hó 30 napjának d. e. 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 180. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Tokajban, 1895. évi november hó 17. napján.
Feuerstein József, kir. bir. végrehajtó.

Van

utánzott „TOKAJI COGNAC.” Ezek ugyan **nagyon olcsók**, de **ép oly rossz** és így még a legkisebb összeget **sem érik meg.** — Eme **értéktelen utánzatok** könnyen felismerhetők, mert:

1) **nem** az **egyedüli** és csakis **Tokajban** létező
ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL származnak,

2) ezen **TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEI** **nincsenek** ellátva.

BEJEGYZETT AZ ELSŐ TOKAJI VÉDJEGYE COGNAC-GYÁRNAK
TOKAJBAN.

Valódi csakis
TOKAJI COGNAC
TOKAJ VÁROS CZIMERÉVEL
AZ ELSŐ TOKAJI COGNACGYÁRBÓL, TOKAJBAN
a mely 1893—1894. évben, mint hiteles közjegyzői okirat bizonyítja
725,130 liter bort dolgozott fel.
Fenti eredeti Tokaji Cognac kapható: minden nagyobb fűszer- és csemege-kereskedésben és gyógyszerésztárakban.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közzírté tételik, hogy Zemplénmegye **homonnai** járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, husfogyasztási adó, cukorfogy. adó, söritaladó és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi decz. hó végeig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatk. Az árverés a homonnai pénzügyi biztosság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 16-ik napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2 ik esetleg 3-ik árverés a következő első illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanoly órában fog megtartatni.

Folyó szám	A község neve	Kikiáltási ár										Jegyzet		
		borital adó		hus fogyaszt. adó		cukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz italmérés adó			Összesen	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.		frt	kr.
1	Izb. Radvány	126	32	34	63	68	32	117	90	672	—	1019	17	
2	Hom-Bresztó	4	35	7	14	—	—	—	—	251	61	263	10	
3	Izb.-Béla és Valentóc	8	70	3	36	—	—	28	60	308	25	348	91	
4	Hegedűsfalva	7	65	3	78	—	—	10	50	158	40	179	83	
5	Jeszenő	4	87	10	02	—	—	—	—	242	82	258	61	
6	Jankóc	8	39	3	11	—	—	—	96	115	65	128	11	
7	Turczóc	2	61	4	62	—	—	—	—	67	50	74	73	
8	Zavadka	4	35	2	94	—	—	5	—	145	65	157	94	
9	Borró	8	70	13	46	—	—	18	70	189	33	230	19	
10	Csertész	19	05	31	95	19	08	58	65	684	45	813	18	
11	Ol-inkó	—	—	3	78	—	—	—	—	172	50	176	28	
12	Tót-Kriva	—	—	3	36	—	—	—	—	60	—	63	36	
13	Virava	18	09	9	26	24	54	7	50	340	05	399	44	
14	Habura	11	96	17	34	3	—	64	40	723	75	820	45	
15	Rokitóc	—	—	5	46	—	—	1	25	78	90	85	61	
16	Nyágo	—	—	3	78	—	—	1	25	232	35	237	38	
17	Baskóc	—	—	2	—	—	—	6	—	192	—	200	—	
18	Mező-Laborcz és Krasznibród	607	86	392	72	625	08	1337	90	3186	76	6150	32	

S.-a. Ujhely, 1895. november hó.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közzírté tételik, hogy Zemplénmegye **s.-a.-ujhelyi** járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó, hus fogyasztási adó, cukor fogyasztási adó, sörital adó, és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi december végéig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatk. Az árverés a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 21. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek, a 2. esetleg 3. árverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanoly órában fog megtartatni.

Folyó szám	Község neve	Kikiáltási ár										Jegyzet		
		borital adó		hus fogyaszt. adó		cukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz italmérés adó			Összesen	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.		frt	kr.
1	Nagy-Kázmér	44	41	38	46	20	16	51	—	657	22	811	25	
2	Kis-Kázmér	17	40	5	26	3	—	—	—	211	35	237	01	

S.-A.-Ujhely, 1895. november hó 28.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Bérbeadó vizimalmok!

Gróf ANDRÁSSY ALADÁR tulajdonát képező homonnai közep-malom és hazsinai felső-malom mindkettő vízi 4—4 kőre, országút mellett 1896. évi január 1-től 3, esetleg 6 évre **f. é. december 11-én délelőtt 11 órakor** nyilvános árverésen a tisztartói hivatal által fog **bérbeadni**. Árverési feltételek megtudhatók a tisztartói irodában.

Hirdetmény.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart. Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig:

egy egész sorsjegy 80. koronáért,
egy tized sorsjegy 8 koronáért és
egy huszad sorsjegy 4 koronáért

az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

1895. December hó 6—14-igejtetik meg a
Magyar Osztály-Sorsjáték**Nagy nyereményhuzása,**

melyben 21499 pénznyeremény kerül

4 millió 332.000 korona

összértékben kisorsolásra, többek között egy 600,000 koronás jutalom 400,000, 200,000, 100,000, 50,000 stb. stb. koronás nyereményekkel.

A legnagyobb nyeremény
a legszerencsésebb esetben **Egy Millió** korona.**A sorsjegyek árai:** I egész 40 frt. I tized 4 frt.
I fél = $\frac{1}{10}$ 20 frt. I huszad 2 frt.

(Portóért 5 kr., ajánlott levelekért 15 kr., nyeremény-jegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

Heintze Károly Budapest,
Szervita-tér 3. szám.

főelárusító

Sürgőnyczim: Lottoheintze Budapest.

Hogy a tisztelt közönség különböző számokból álló több sorjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, öt vagy ennél **több** sorsjegy vásárlásánál a **legkülönbélebb számokat** állítom össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszadokból.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy Zemplénmegye **sztropkói** járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő borítaladó, hus fogy. adó, cukor fogy. adó, sörítaladó és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi december végéig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatnak. Az árverés a homonnai pénzügybíró biztosság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 17. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek, a 2. esetleg 3. árverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanolyan órában fog megtartatni.

Folyó szám	Község neve	K i k i á l t á s i á r										Jegyzet		
		borítaladó		hus fogyaszt. adó		cukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz ital-mérési adó			Összesen	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.			
1	Detrik	—	—	5	88	—	—	—	—	64	35	70	23	
2	Alsó-Vladicsa	—	—	2	94	—	—	—	—	26	70	29	64	
3	Kis-Brezsnyicze	4	35	5	05	—	—	5	—	51	—	65	40	
4	Mikova	8	70	5	05	—	—	5	—	165	60	184	35	
5	Petőfalva	8	70	7	58	—	—	—	—	100	05	116	33	
6	Puczákfalva	—	—	5	88	—	—	—	—	55	35	61	23	
7	Szálnik	—	—	1	26	—	—	—	—	56	41	57	67	
8	Sztrapkó-Polena	4	35	4	62	3	—	5	—	109	20	126	17	
9	Valkó	4	35	3	11	—	—	—	—	122	55	130	01	
10	Holicskócz	—	—	2	94	—	—	—	—	25	50	28	44	
11	Vojtócz	—	—	5	04	—	—	—	—	50	70	55	74	
12	Velkróp	—	—	5	04	—	—	—	—	38	25	43	29	
13	O.-Petrócz és Pakasztó	—	—	7	58	—	—	5	—	94	20	106	78	
14	Kriva-Olyka	—	—	5	05	3	—	7	50	20	25	35	80	
15	Felső-Vladicsa	—	—	1	26	—	—	—	—	26	70	27	96	
16	Sztrapkó-Hrabócz	—	—	2	52	—	—	—	—	39	—	41	52	
17	Sztrapkó-Bisztra	4	35	2	94	—	—	—	—	22	50	29	79	
18	S. és Z.-Staskócz	—	—	1	95	—	—	—	—	35	60	37	55	
19	S. és Z.-Dricsna	—	—	5	05	—	—	5	—	187	20	197	25	
20	S. és Z.-Bukócz	—	—	2	94	—	—	—	—	52	50	55	44	
21	Sandal	4	35	3	36	—	—	5	—	222	90	235	61	
22	Bodzás	—	—	6	47	—	—	—	—	82	50	88	97	
23	Rafajócz	13	05	5	04	3	—	2	50	15	—	38	69	
24	Pritulyán és Rohozsnyik	—	—	6	47	—	—	—	—	67	95	74	42	
25	Praurócz és Repejó	4	56	4	62	—	—	5	45	126	—	140	63	
26	Orosz-Kajnya	—	—	5	88	—	—	—	—	25	50	31	38	
27	O.-Tokaj és Piszkorócz	8	70	6	47	—	—	5	—	63	75	83	92	
28	Makócz	—	—	—	84	—	—	1	50	31	35	33	69	
29	Kolbócz	—	—	3	36	—	—	—	—	51	—	54	36	
30	Jakusócz	—	—	2	94	—	—	—	—	38	25	41	19	
31	Havaj	8	70	7	58	3	—	22	50	110	10	151	88	
32	Boksa	—	—	5	88	—	—	2	50	135	—	143	38	
33	Sztrapkó	280	—	700	—	600	—	700	—	3230	—	5510	—	

S.-a.-Ujhely, 1895. november hó

M. kir. pénzügyigazgatóság.

Hol lehet olcsón bevásárolni
alkalmas karácsonyi és újévi ajándékokat?

Gottlieb Ignác

rőfös- és divatáru-kereskedésében S.-a.-Ujhelyt
Rákóczy- és főntezsá sarkán.

Legfinomabb vászon-, gyapju- és selyemszövetek, szőr- és gyászelmék, mindenféle kendők, fekete ternők, battiszt, és cretonszövetek.

Nanking, chiffon és lepedő-vászon, piquet, barket, flanell- és cheviott-szövetek, Férfi- és női fehérneműek. Nap- és esőernyők. Nyakkendők. Kézi munkák igen nagy választékban. Filozel- és mosó-selymek, valamint mindenféle pamutok gyári raktára.

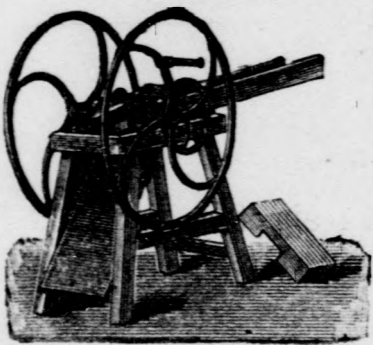
Legujabb himzési minták gyára.

Férfiöltönyök, mérték után, pontosan és legujabb divat szerint készíttetnek el.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntödéje Kassán, vám-utca 12. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

Szecsavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

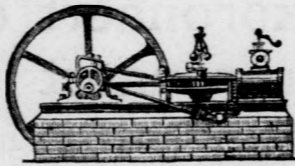
Répvágókat és tengerimorzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölöket.

Örlő- és daráló malmokat.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár-be rendezéseket, m. p. Henze-fűzők, kavarkészű ékek, malata- és burgonya zuzókat stb

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képes-, valamint öntödénknél gyártmányai **áriegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, hogy Zemplénmegye **k-helmeczi** járásban fekvő alábbi községek területén fizetendő borítaladó, hus fogy. adó, cukor fogy. adó, sörítaladó és szeszitalmérés adó beszedési joga az 1896. évi január 1. napjától 1896. évi december végéig terjedő időre esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatnak. Az árverés a s.-a.-ujhelyi pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi december hó 13. napján d. e. 9 órakor** fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2. esetleg 3. árverés a következő első, illetve 2-ik napon ugyanazon helyen s ugyanolyan órában fog megtartatni.

Folyó szám	A község neve	K i k i á l t á s i á r										Jegyzet		
		borítaladó		hus fogyaszt. adó		cukor fogyaszt. adó		sör italadó		szesz ital-mérési adó			Összesen	
		frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.	frt	kr.			
1	Bély	192	32	41	91	166	76	62	70	955	66	1419	35	
2	Karcsa	32	80	27	83	54	86	55	—	908	02	1080	51	
3	Karad	90	07	25	28	69	40	53	—	2158	98	2396	73	
4	L.-Pólyán	35	67	16	40	47	08	51	25	546	61	697	01	
5	N.-Géres	43	50	15	21	49	56	40	30	651	42	799	99	
6	B. K.-Ujlak	8	70	4	42	6	68	12	95	272	74	305	49	
7	Boly	—	—	25	91	30	19	58	20	541	12	655	42	
8	N.-Rozvágy	78	26	45	13	69	79	66	25	793	18	1052	67	
9	Battyán	99	18	48	08	60	29	67	65	758	70	1033	90	
10	Páczin	59	04	147	22	124	73	92	15	1303	45	1726	89	
11	Kis-Czigánd	118	41	90	66	117	43	95	—	2050	84	2472	34	
12	Nagy-Czigánd	44	21	6	93	79	06	50	—	1449	58	1629	78	
13	Nagy-Kövesd	126	97	69	69	126	45	201	70	1195	40	1720	21	
14	B.-Szerdahely	95	70	62	20	86	34	176	95	1279	20	1551	85	
15	Szomotor	137	90	108	91	65	88	78	57	1263	58	1654	84	
16	Agárd	221	75	106	07	89	87	141	35	912	46	1471	50	
17	Ricse	34	80	26	88	61	30	67	50	1375	95	1566	37	
18	Szentés	72	30	49	96	31	56	51	60	1004	80	1215	26	
19	Perbenyik	100	—	100	—	130	—	150	—	1830	—	2310	—	

S.-a.-Ujhely, 1895. november hó.

M. kir. pénzügyigazgatóság.

S.-a.-Ujhely, nyomtatott a »Zemplén« gyorsajtóján.

A sárospataki alsó határ-ban 97 hold és 690 ööl kiterjedésű föld, gazdasági épületekkel és felszereléssel együtt **eladó**. Értekezhetni **Debreczeni Bertalan** ügyvéd, főiskolai jogigazgatóval **Sárospatakon**.

Bérleti hirdetmény.

Özv. Gróf SZTÁRAY VILMOSNÉ szül. HADIK ILMA grófnő tulajdonát képező s az ungmegyei Jenke és Székó községek határában fekvő nemesi birtok, mely Ungvártól fél órányira fekszik és 2 kat. hold belsőségből, mintegy 691 kat. hold szántóföld, 88 kat. hold rét s 72 kat. hold legelőből áll, jó karban lévő lakházzal és megfelelő minőségű s jó karban lévő gazdasági épületekkel **1896. évi január 1-től, 12 egymást követő évre, haszonbérbe kiadandó.**

A közelebbi haszonbéri feltételek Jenkén SPINETTI KÁROLY tisztartónál és Várannón alulirotnál megtekinthetők, ki a tulajdonos jóváhagyásának fentartásával a haszonbéri szerződés megkötésével is meg van bízva.

A haszonbérlet szándékozók fölkérnek, hogy a megállapított feltételek alapján, az évi haszonbéri összeget kitüntető ajánlataikat **folyó évi december hó 15-ig** alulirotnak Várannón személyesen vagy posta útján kézbesítsék.

Kelt Várannón, 1895. évi november hó 10-én.

Dr. Novák István,
ügyvéd.